Fotohaus Schmaus
Lastnik: Siegfried Gottwald
izdelava vseh vrst filmov
fotoaparati vseh svet. firm
KLAGENFURT
Heiligen-Geist,-Platz Nr. 1
Telefon 20-95

Naš tednik Kronika

kulturno-politično glasilo · svetovnih in domačih dogodkov

6. leto / Številka 32 — V Celovcu, dne 11. avgusta 1955 — Cena 1 šiling

Restavracija „GLOCKE"
KLAGENFURT,
nasproti deželne vlade
izvrstna dunajska kuhinja, negovana kmečka vina, vedno sveže pivo, tujske sobe.
Za vse to se priporoča
Willi Koska

Koroška razstava

Neke vrste zrcalo je vsakoletna gospodarska razstava. Vse koroško gospodarstvo, gospodarstvo ostalih avstrijskih dežela in tudi gospodarstvo naših sosedov, Jugoslavije, Italije in Nemčije, se bo predstavilo občinstvu.

Koroški velesejem napreduje iz leta v leto. Obseg se veča in z veseljem moremo ugotoviti, da tudi kakovost razstavljenih pridelkov in izdelkov napreduje.

Po gospodarskem ustroju naše koroške dežele nosi tudi koroški velesejem v veliki meri lesni pečat. Na eni strani nudi sejem sliko raznovrstne porabe lesa in na drugi strani je ravno tudi sejem vsakoletni živ opomin kmetom in drugim lastnikom gozdov, da tudi gozdovi zahtevajo posebne nege in skrbi, če hočemo, da nam bodo tudi v bodoče ti gozdovi dajali to, kar od njih pričakujemo. Gozd je danes bolj kakor kdaj poprej hrbtenica kmečkega gospodarstva. Skrbeti pa moramo, da bomo to, kar gozdu vsako leto vzamemo, gozdu tudi vračali. Kakor posveča danes kmet svojemu polju vse drugačno skrb nego njegov prednik pred 50 ali 100 leti, tako je nujno, da bo tudi skrbel za gozd, ki mu ravno pri današnji ceni lesa nudi možnost za gospodarski napredek. Z novodobno obdelavo zemlje smo hektarski doprinos polja podvojili in deloma potrojili. Napačno bi bilo, če ne bomo hoteli spoznati, da bo tudi gozd pri povečani negi dajal večji donos. Ob vedno rastoči mehanizaciji pa bomo tudi povečani donos gozda rabili, da nakupimo stroje za naše kmetijsko gospodarstvo, ki so nam nujno potrebni, kajti brez njih bomo zaostali in ne bomo mogli tekmovati z naprednimi kmetijskimi deželami na svetovnih tržiščih.

V tem pogledu je ravno razstava lesnih pridelkov in izdelkov jako močna in nazorna šola za vsakega, ki bo hodil z odprtimi očmi po razstavišču.

Kmet bo našel na razstavi gospodarske stroje in tako videl razvoj na tem področju. Marsikatera nova misel se bo rodila za izboljšanje obdelovanja zemlje in za olajšanje dela. Iskal bo finančnih virov in v veliki meri take zopet našel v svojem gozdu.

Kmetijstvo pa je le del našega gospodarstva. Koroška obrt je tudi letos postavila na razstavišče izdelke, katerih se bomo veselili tudi mi gledalci in kupovalci. Napredek naše stanovanjske kulture se zrcali na koroškem velesejmu. V tem pogledu pa smo itak zaostali predvsem za zapadnimi avstrijskimi deželami in korak naprej bo napravil tudi naše zasebno življenje udobnejše.

Tudi gospodinja bo našla na velesejmu obilico pripomočkov, ki bodo njeno gospodinjsko delo olajšali, saj z znižanjem števila kmečkih delavcev padejo ravno na rame gospodinje vedno večja bremena.

Koroška in avstrijska industrija, ki je poleg lesa važna činiteljica v avstrijskem izvozu, bo na sejmu močno zastopana.

Torej bo prav zares koroški velesejem zrcalo našega gospodarskega stanja in našega gospodarskega napredka. Velesejem pa bo tudi dajal nam vsem, ki smo po svojem poklicu nekam enostransko usmerjeni, celotno gospodarsko sliko in pokazal, kako zelo smo drug na drugega navezani. Zavest te skupne medsebojne povezave vseh gospodarskih panog pa bo zopet utrjevala čut vzajemnosti. Če napreduje eden, mora napredovati tudi drugi, ako hočemo, da bodo gospodarske prilike uravnovešene in da bo ostalo vse gospodarstvo zdravo. To pa želimo vsi, ker smo vsi v enem ali drugem pogledu deležni gospodarskega napredka skupnosti.

Zato je za vsakogar koristno in potrebno, da si ogleda koroški velesejem in se iz bogatega razstavnega materiala uči za bodočnost.

Atomska konferenca v Ženevi

V ponedeljek se je v Ženevi začela mednarodna konferenca za uporabo atomske energije v mirovne svrhe. Na konferenci sodeluje 73 držav, a skupno število delegatov znaša 1200, vsi priznani učenjaki na atomskem polju.

S konferenco je zvezana tudi posebna razstava, na kateri posamezne države razkazujejo svoj napredek na področju atomskih raziskovanj v miroljubne svrhe.

Konferenco je otvoril švicarski državni predsednik Petitpierre, predsedniki **Eisenhower, Bulganin, Eden, Faure** in drugi so v imenu svojih držav in vlad z lepimi besedami voščili konferenci obilo uspeha.

Kljub lepim besedam o sodelovanju pa na tej konferenci ne bo razkrit noben podatek, ki bi utegnil služiti v vojaške namene. Zato je kljub zunanji prisrčnosti videti, da je med predstavniki različnih držav hladno nezaupanje, čeprav na tej konferenci ne sodelujejo politiki in diplomatje, temveč znanstveniki.

Predsednik konference, indijski učenjak dr. **Bhabha** je v svojem uvodnem govoru takoj načel bistveno vprašanje konference. Dejal je: **V prihodnjih 40 letih se mora človeštvu posrečiti, da izkoristi energijo vodikove in atomske bombe v produktivne namene in s tem reši prebivalstvo našega planeta vseh skrbi za preskrbo pogonskih sil.** Kot je rekel dr Bhabha, **zaloge premoga, petroleja in zemeljskih plinov ne zadostujejo niti za sto let.**

Amerika in Anglija sta že prešli k trgovskemu izkoriščanju atomskega materiala. Tako prodaja Amerika „težko vodo", ki služi pri atomskih eksplozijah, en funt (malo več kot pol kilograma) po 28 dolarjev, a en funt urana U 235 pa stane 40 dolarjev. Prodajajo ga pa samo „prijateljskim državam" in to le v omejenih količinah. Vsega skupaj imajo naprodaj 100 kilgramov. Medtem ko Amerikanci prodajajo bistvene sestavine atomskega postopka, pa nudijo Angleži kompleten reaktor, to je napravo **za atomski proces. Dobavni termin: čez tri leta. Cena: 14 milijonov avstr. šilingov en komad.**

„Družinski izlet" v Moskvi

Sovjetski mogotci in tuji diplomati v nekdanji vili grofa Orlova

Ne le politična ko-eksistenca, ampak tudi koeksistenčno razvedrilo spada v sovjetski program. Preteklo nedeljo je ministrski predsednik **Bulganin** povabil zapadne diplomate v svojo letno rezidenco v okolico Moskve, v vilo, kjer je pred stoletji sprejemal goste znani grof Orlov, dvorjan carice Katarine Velike. Časopisna poročila o tem „družinskem" nedeljskem izletu prekašajo celo istoimensko opereto.

Tako je Bulganin božal otroke tujih diplomatov, maršala **Žukov in Konjev** sta z gospemi in otroci diplomatov nabirala maline in borovnice po gozdu.

Zunanji minister **Molotov** je v čolnu veslal po ribniku in prepeljeval ženo argentinskega in indonezijskega poslanika. Vendar je pri pristanku tako nerodno manevriral, da je čoln zajel vodo in sta se obe dami zmočili.

Namestnik ministrskega predsednika **Mikojan** pa je prevzel vlogo benečanskega gondolierja in je po jezeru z veliko vnemo prevažal ženo ameriškega poslanika Bohlena in njegovo mlado hčerko.

Admiral Gorskov, namestnik poveljnika sovjetske mornarice pa je vkrcal v motorni čoln celo družino angleškega odpravnika poslov Parrota. Pri vožnji bi skoraj zadel v Mikojanovo gondolo, da ga ni v zadnjem trenutku z razburjenim mahanjem rok opozoril Malenkov, ki je stal na bregu.

Na poseben vojaški znak so se gostje, ki so se doslej zabavali vsak na svoj način, zbrali pri bogato obloženih mizah na prostem, kjer je bilo vsega, kar si more poželeti človeški želodec, od vodke, vina, perutnine, divjačine do kaviarja. Med gostijo so udeležence zabavale najboljše godbe, plesne skupine v narodnih nošah, pevski zbori, pri katerih so sovjetski veljaki krepko zraven „pomagali". Mikojan je osebno predvajal nek armenski ples (po rodu je Armenec). Ko so peli neko rusko ljubavno pesem, se je stari Kaganovič bajé raznežil do solz.

Pri napitnicah je Bulganin izjavil, da je konferenca štirih v Ženevi omogočila to veselo srečanje in izrazil upanje, da bi jih bilo še več. Novinarjem, za katere je bila tudi ta zabava takorekoč službeno delo, je dejal: „Pravzaprav ne bi smeli danes delati. Odpočijte si. Ali ne veste, da se v nedeljo ne sme delati". (Pri tem pa je pozabil, da v Sovjetski zvezi in drugih komunističnih državah nedelje sploh ne priznavajo!)

Ta prireditev kaže, da Sovjeti v izbiri sredstev res niso izbirčni in ne prezrejo nobenega. Treba je videti, ali bodo koga s tem res prepričali.

Kot v dobi narodnih taborov . . .

Del množice na mladinskem dnevu pri Sv. Katarini v Šmihelu v Podjuni.

KRATKE VESTI

Zlate ure in drugi osebni predmeti 58 smrtnih žrtev izraelskega potniškega letala, ki so ga pretekli teden sestrelila bolgarska letala, niso bili v celoti vrnjeni, poroča izraelska informacijska služba. Po istem poročilu so bolgarske oblasti izročile izraelskim le predmete v skupni vrednosti **1.700 avstr. šil.,** čeprav je bilo znano, da so mnogi potniki imeli s seboj zlate ure, zlate naočnike, dragocene prstane, nakit in podobno.

Letalska nesreča v Rusiji je zahtevala 25 žrtev, ko je prejšnjo soboto v bližini Voroneža strmoglavilo potniško letalo redne linije med Stalingradom in Moskvo. Med potniki je bilo tudi deset Norvežank, ki so prišle na obisk v imenu norveških ženskih delavskih sindikatov in ženskih organizacij komunistične partije. Predstavnik moskovskega zunanjega ministrstva je izrazil sožalje sovjetske vlade norveškemu poslaniku.

Ameriške čete ne bodo šle v Trst, poročajo iz Rima, ker se italijanska vlada boji političnih komplikacij. Z utemeljitvijo, da ameriške čete ne smejo biti v „politično občutljivih predelih" so izpremenili prvotni načrt in jih bodo sedaj poslali v bližnjo Vicenzo. Iz ameriških vojaških oddelkov, ki bodo iz Avstrije prestavljeni v Italijo, in iz oddelkov italijanske vojske bodo sestavili novo divizijo, ki bo podrejena poveljstvu Atlantskega pakta.

Ameriške letalce so mučili na Kitajskem, je izjavil polkovnik **John Know,** ki se je te dni z desetimi drugimi tovariši vrnil iz kitajskega ujetništva. Dejal je, da so ga njegovi ječarji tako dolgo mučili, da je podpisal izjavo, da je pristal na teritoriju komunistične Kitajske z namenom, da tam vrši špionažo. Na podlagi te izsiljene izjave je bil potem obsojen. Podobno se je godilo tudi drugim ameriškim letalcem.

Med Indijo in Portugalsko so se odnošaji zelo zaostrili zaradi portugalske kolonije Goa na indijskem polotoku. Indija si ta teritorij hoče priključiti, češ, da je čas kolonializma minil, in da morajo Portugalci prav tako zapustiti indijska tla, kot so jih Angleži. Med obema državama so bili prekinjeni diplomatski stiki in poročila pravijo, da Indija zbira čete na meji portugalske posesti.

Pred hotelom, v katerem je nastanjena sovjetska kmetijska delegacija v Ameriki, se je zbralo okrog 400 Ukrajincev, ki so po vojni prišli v Ameriko. Zahtevali so svobodo za svoje sorojake v domovini.

V Južni Koreji so zopet nastopile težave, ker je ministrski predsednik **Sygman Rhee** izrazil članom nevtralne komisije za premirje željo, da čimprej zapustijo deželo, a poljskemu in češkoslovaškemu članu te komisije pa je kratkomalo poslal ultimat s kratkim rokom, po katerem jih bo dal s silo vreči iz dežele. Obenem so bile po vseh večjih mestih demonstracije proti komisiji za premirje in sta bila pri neredih tudi ranjena dva ameriška vojaka, ker je nastopila vojska s solzilnimi bombami, da razžene množice.

Mednarodni letni seminar za slavistiko se je začel v Zadru na dalmatinski obali Jugoslavije. Sodelujejo učenjaki iz Avstrije, Zapadne Nemčije, Francije, Danske, Švedske, Kanade in Združenih držav Amerike.

V Nairobiju (Kenija) je bilo obešenih devet pripadnikov uporniškega gibanja Mau-Mau, ker so aprila meseca umorili dva angleška dečka, ko sta šla v šolo.

Margaret Truman, hčerka bivšega predsednika Združenih držav, je nastopila potovanje v Evropo in se bo ustavila tudi v Salzburgu. Je po poklicu pevka in nastopa na televiziji.

Michael McDetmott, o katerem ste gotovo večkrat brali v časopisih, ker je bil dolga leta uradni govornik na tiskovnih konferencah ameriškega zunanjega ministrstva, je umrl v starosti 61 let.

Politični teden

Po svetu . . .

Pomirjenje je bila glavna beseda, ki je prejšnji teden krožila v mednarodnem političnem svetu. V sredo je sovjetski poslanik v Parizu **Vinogradov** obiskal svojega tamošnjega nemškega kolega **von Maltzama** in mu izročil.

odgovor moskovske vlade za Adenauerja.

Sovjeti predlagajo, da naj pride nemški zvezni kancler konec avgusta ali v začetku septembra v Moskvo. Namen obiska bi naj bil: „upostavitev diplomatskih in kulturnih odnošajev", obnova trgovinskih stikov in sklep posebnega trgovinskega sporazuma. Nadalje je sovjetska vlada pristala na

Po zadnji seji Zavezniškega kontrolnega sveta na Dunaju. — „Zadovoljni smo, da lahko odložimo naslove ‚Visokih komisarjev' in postanemo le diplomatski zastopniki pri vas" je dejal bivši ameriški visoki komisar zveznemu kanclerju ing. Raabu po visoki komisar zvezn. kanclerju ing. Raabu ko mu je čestital k pridobitvi suverenosti Avstrije. (AND)

Adenauerjev pogoj, da upostavitev diplomatskih stikov med Sovjetsko zvezo in Zapadno Nemčijo ne pomeni priznanje Vzhodne Nemčije s strani Bonna.

Isti dan se je poslanik Vinogradov zglasil tudi v francoskem zunanjem ministrstvu in predal uradno sovjetsko vabilo na obisk tudi za francoskega ministrskega predsednika Faura in zunanjega ministra Pinaya.

V petek je **Faure** izjavil, da vabilo sprejme, a datum obiska ni bil natančno določen. Pravijo, da enkrat v prvi polovici oktobra. Francozi so sedaj v neprijetnem precepu. Po eni strani se bojijo, da se utegne Adenauer s Sovjeti kaj dogovoriti na škodo Francije, a po drugi strani pa se zavedajo, da so jih Sovjeti povabili le zato, da jih pregovorijo k temu, da Francija razbije Atlantski pakt ali se vsaj energično zoperstavi nemški oborožitvi, brez katere bi bila evropska obrambna skupnost in Atlantski pakt bistveno okrnjena. Vendar izgleda, da si je večina Francozov na jasnem, da je Atlantski pakt edina garancija svobodne Francije in so bili komentarji večine francoskega časopisja soglasni v tem, da ne smejo francoski državniki v Moskvi nikdar pristati na okrnjenje te obrambne skupnosti.

V Moskvi je pa konec tedna zasedal **Vrhovni sovjet,** kjer je imel glavni referat ministrski predsednik Bulganin o poteku konference v Ženevi. Kljub pomirljivemu tonu je bilo jasno videti iz govora, da Sovjetska zveza za sedaj ne misli popustiti v nobeni bistveni točki.

Veliko pozornost so zbudile Bulganinove besede: „Vsi pa pozdravljamo prijatelja in tovariša Tita". V zapadnem tisku so to izjavo sprejeli z mešanimi občutki in vedno številnejši postajajo glasovi, da se jugoslovanski režim počasi nagiba proti Vzhodu, čeprav pri tem ne namerava zapustiti svoje neodvisne politične pozicije.

Napetost med

Ameriko in Jugoslavijo se še ni polegla

in spor glede kontrolnih pravic ameriške vojaške misije v Jugoslaviji še ni urejen. Medtem je zunanjepolitični odbor ameriškega senata sklenil, da se naj ustavi nadaljnja pomoč Jugoslaviji, dokler slednja ne da jasnih zagotovil o svoji zunanji in vojaški politiki. V tej zvezi se govori tudi o sporazumu med Moskvo in Beogradom za graditev reakcijskih letal po sovjetski licenci v Jugoslaviji. Če bi to bilo res, bi tako jugoslovanska letalska industrija prišla v sovjetsko odvisnost kakor tudi jugoslovansko letalstvo. Te vesti še niso potrjene.

Napetost vlada trenutno tudi med

Jugoslavijo in Nemčijo

zaradi ureditve jugoslovanskih odškodninskih zahtevkov. Maršal Tito je nedavno v svojem govoru v Karlovcu ostro napadel bonnsko vlado, češ da namenoma zavlačuje ureditev teh terjatev, ki izvirajo iz okupacije in iz prisilnega dela jugoslovanskih državljanov med vojno v Nemčiji. Te dni pa je nemška uradna agencija objavila vest, da bo bonnska vlada v kratkem stavila Jugoslaviji konkretne predloge za ureditev tega vprašanja. Izgleda, da so ostre besede le nekaj zalegle.

V Severni Afriki

je položaj še vedno težak. Večji spopadi med uporniki in francoskimi četami so bili v Alžiru in Tunisu. V Marakeschu v Maroku pa je bilo 146 Marokancev obsojenih zaradi udeležbe **pri nemirih.**

V Parizu samem pa utegnejo dogodki v francoski Severni Afriki dovesti do vladne krize. Pristaši generala De Gaulleja so za politiko „močne roke", ki je doslej že izzvala toliko krvavih izgredov, in grozijo, da bodo v primeru popuščanja izstopili iz vlade.

. . . in pri nas v Avstriji

Odnosi med Avstrijo in Italijo so še naprej hladni in to zaradi Južnega Tirola. Medtem je italijanski državni tožilec obtožil vse tri poslance tamošnje nemške manjšine veleizdaje, češ da so se pogovarjali pred sklepom avstrijske državne pogodbe z vlado na Dunaju, torej s predstavniki tuje države. Hladni odnosi med Avstrijo in Italijo se poznajo tudi na gospodarskem področju. Pogajanja zaradi Trsta — Italija želi namreč povečanje avstrijskega prometa preko Trsta — so zelo, zelo počasna. Italijani poskušajo pritiskati na Dunaj preko zaveznikov. Vse kaže, da Italija ne bo popustila glede nemške manjšine, ki bo ostala v težkem položaju . . .

Jugoslovanski urad

za zunanje zadeve je sporočil, da je bil tekst avstrijske državne pogodbe predan jugoslovanskem parlamentu. Ta bo pogodbo ratificiral in s tem bo Jugoslavija postala sopodpisanica pogodbe.

Glede USIA-podjetij

so se avstrijske in sovjetske oblasti dokončno zedinile za predajo. Ta bo izvršena dne 13. 8. t. l. Tudi druga vprašanja, ki so bila še odprta, so rešili. Določili so vsote, ki jih bo Avstrija dodatno plačala za prevzete zaloge, za orodje (n. pr. pri petrolejskih podjetjih) in za prevozna sredstva. Odplačevanje se bo začelo takoj in Avstrija bo dobavila Sovj. zvezi blago po dogovorih v Moskvi. Medtem je sam zvezni kancler inž. Raab obiskal petrolejska polja. Ob tej priliki so ugotovili, da so ležišča petroleja v zemlji še zelo bogata. Posebno o novih ležiščih, ki so jih Sovjeti odkrili šele leta 1947 in 1948 v Matzenu in Adaklaa, pravijo, da je Avstrija dobila „pravi zaklad". Zgleda, da Avstrija tako zvano nemško premoženje le ni predrago plačala, čeravno je bilo to trditev pogosto slišati.

Amerikanci

so dali na razpolago iz Marshallovega fonda 740 milijonov šilingov. Vsaj 60 odstotkov te vsote namerava vlada uporabiti za investicije v bivša podjetja USIA.

V Avstriji

je letos gospodarsko stanje ugodno. Nad 100.000 oseb več je zaposlenih kot lani. Tudi pri Evropski plačilni uniji (EZU) je avstrijsko dobroimetje zopet precejšnje. To predvsem zato, ker je izvoz lesa zopet narastel. Sicer uradno še obstojijo gotove omejitve lesnega izvoza, vendar daje ministrstvo z raznimi utemeljitvami vedno nova izvozna dovoljenja, kar je pozročilo že proteste delavskih zbornic, ki trdijo, da gozdove preveč izsekavajo.

Evharistični kongres v Rio de Janeiro

Konec julija se je z mogočno procesijo, v kateri je korakalo okrog en milijon vernikov, zaključil 36. evharistični kongres v Rio de Janeiro v Braziliji (Juž. Amerika).

Ves teden so neštevilne množice posvečale svoje misli največji in najsvetejši skrivnosti naše vere, sv. Evharistiji. Milijoni vernikov so skozi en teden tvorili eno samo skupnost molitve; pričevali so o pričujočnosti tu učlovečenega Boga. Množice iz vseh delov sveta so pokazale moč katoliške vere, ki je nobeno preganjanje ne more zatreti.

V času, ko se po svetu bahavo šopirijo zmote materializma in hočejo uničiti človeško osebnost, katere osnovna lastnost je svobodna volja, in jo hočejo podjarmiti v moderno suženjstvo materialističnega kolektivizma ter ga ponižati v brezdušni člen orjaškega stroja, je ta kongres svetilnik žive, zmagovite vere sredi razburkanih valov modernega časa. In luč tega znamenja je Kristus.

Gornja slika kaže papeževega posebnega odposlanca (legata) kardinala Masello pri otvoritvi kongresa.

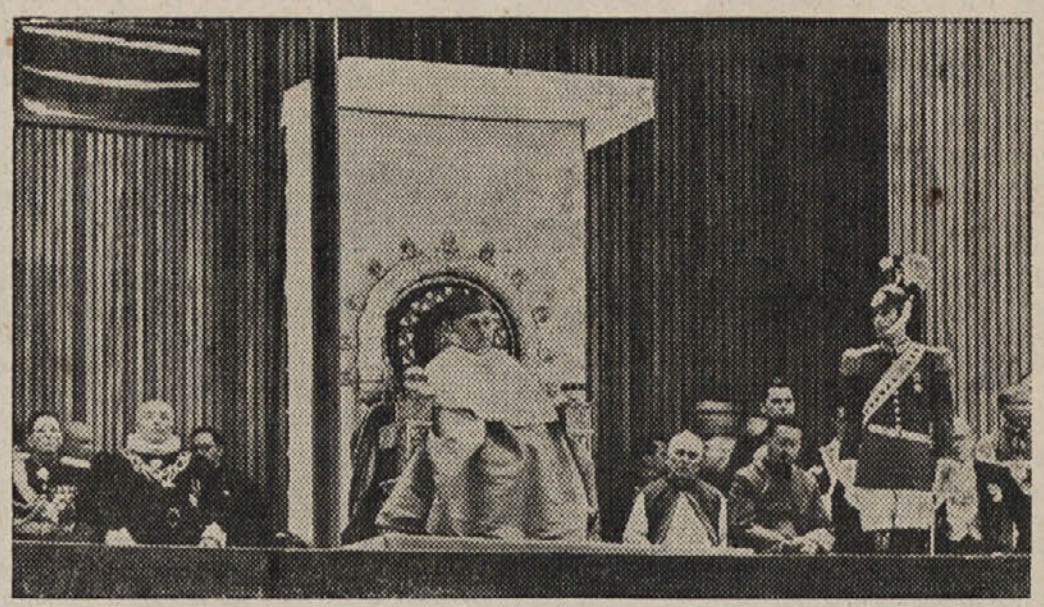

SLOVENCI

doma in po svetu

Ljubljanski festival

Od 11. junija do 14. julija je bil v Ljubljani 3. slovenski festival, ki je po svojem vsebinskem bogastvu in umetniški kvaliteti prekašal tovrstne prireditve prejšnjih let. V nizu predstav je bilo v izboru najboljših del prikazano stanje današnje slovenske kulture. Skupno je bilo 28 prireditev, izmed katerih bomo omenili le najvažnejše. Poleg slovenske Opere in Drame so nastopili še Slovenska filharmonija, Slovenski oktet, Radijski ritmosimfonični orkester, folklorna plesna skupina „France Marolt" in druge, a izmed gostov je treba omeniti na prvem mestu Slovensko narodno gledališče iz Trsta, ter zagrebški, beograjski in makedonski plesni ansambel.

Tržačani so se predstavili z Goldonijevo komedijo „Primorske zdrahe", in so želi lep uspeh.

Slovenska filharmonija je pod vodstvom Sama Hubada izvajala Bravničarjevo uverturo „Kralj Matjaž" in izbrana koncertna dela Čajkovskega in Beethovna. Kot solist je nastopil violinist **Igor Ozim,** ki si je zadnja leta s svojimi turnejami po evropskih prestolicah pridobil velik sloves kot violinski virtuoz. Sodeloval je še na enem koncertu skupno z znano švicarsko pianistinjo **Ilse von Alpenheim,** kjer sta oba umetnika potrdila svoje izredne kakovosti.

Ritmosimfonični orkester je pa izvedel Gershwinovo „Rhapsody in blue", ki je ena izmed klasičnih skladb ameriške glasbene literature in se je v zadnjih desetletjih triumfalno uveljavila tudi v Evropi, kjer je prešla v tako zvani „železni" koncertni repertoar.

Baletni nastopi so prekašali eden drugega. Tako je ljubljanska opera naštudirala Hrističevo „Ohridsko legendo", v kateri je nastopila kot solistinja mnogo obetajoča mlada **Veronika Mlakarjeva,** hčerka znanega slovenskega plesnega para Pina in Pie Mlakar, ki svojo umetnost delita med Monakovim, kjer sta stalno angažirana, in Ljubljano, ki jo pridno obiskujeta.

Glasbeni višek je bil gotovo koncert Zagrebške filharmonije pod vodstvom dirigenta prof. Zauna, ki je dovršeno izvajal Beethovno deveto simfonijo.

Tudi Koroška je imela svoj delež na festivalu in sicer je „Slovenska plesna skupina" na svojem programu izvajala dva koroška plesa: Matjažev in svatbeni rej.

Ljubljanska opera je za zaključek uprizorila Musorgskega „Hovanščino", ki je s svojimi mogočnimi množicami na novopreurejenem letnem gledališču v bivšem vrtu križevniškega samostana naredila izredno močan vtis.

Delo Slovenske kulturne akcije v Argentini

V februarju 1954 se je na sestanku slovenskih kulturnih delavcev v Buenos Airesu rodila „Slovenska kulturna akcija", ki je doslej dosegla lepe uspehe na področju umetnostnega ustvarjanja kakor tudi pri vzdrževanju slovenske kulturne zavesti med slovenskimi naseljenci v Argentini.

V aprilu istega leta se je Akcija predstavila javnosti s prvim Umetniškim večerom, ki je pokazal, da slovenski umetniki v tujini ustvarjajo še naprej in da je tudi med širšo javnostjo živo zanimanje za slovensko kulturno ustvarjanje. — Priredili so tudi več razstav slovenske likovne umetnosti, ki so dosegle višek z razstavo del mojstra Ivana Meštroviča, ki je gotovo eden največjih kiparjev našega časa na svetu in je dovolil, da je Akcija priredila njegovo razstavo v Buenos Airesu, kar je vsekakor laskavo priznanje.

Izdali so tudi več knjig in znanastveno revijo „Meddobja". Te publikacije prinašajo skupno okrog 1000 strani kvalitetnega čtiva, ki je po zmerni ceni šlo med Slovence. Med knjižnimi izdajami je posebej omeniti Ivana Preglja zbrane spise, o katerih bomo več poročali drugič.

Izdajajo tudi mesečno glasilo, ki na malem prostoru prinaša obilo zanimivega materiala o življenju, delovanju in načrtih Akcije.

V Buenos Airesu je priredila niz kulturnih večerov. V letošnji zimski sezoni so poleg uvodnega sestanka, na katerem je predsednik Ruda Jurčec razvil delovni program, imeli še en glasbeni večer in en literarni večer.

Na glasbenem večeru je prof. Geržinič v tehtnem predavanju podal pregled razvoja glasbe od pradavnine pa do naših časov, nakar so predvajali film o življenju francoskega glasbenika Berlioza in film o slavni „Uverturi" Čajkovskega. V programu imajo še 4 večere glasbenega značaja, nadalje pa vrsto pravnih, filozofskih, gospodarskih in drugih predavanj.

Literarni večer je pa zbral mlade pisatelje in pesnike, ki so recitirali svoja dela. Duhovno je bil na tem sestanku udeležen tudi prijatelj čitateljev „Našega Tednika" Karel Mauser, čigar črtico „John Kovach" je bral Marijan Wilenpart. Pester program je pokazal, da ima slovensko književno življenje izven domovine v sebi močne, sveže ustvarjalne sile.

UMETNE LUNE

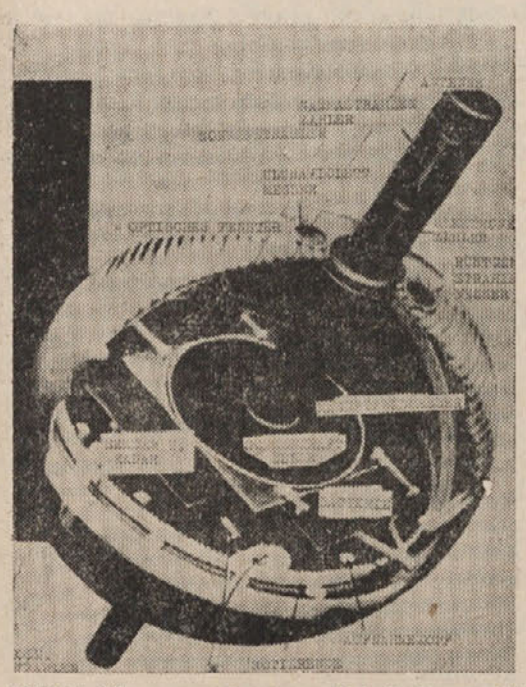

„Miš" je šifra za umetno luno, ki jo bodo zgradili v Ameriki. Gornja slika kaže konstrukcijo tega novega nebeškega telesa. (AND)

Kot je znano, je luna satelit, ki kroži okrog zemlje. Za sedaj se nahajajo v vsemirju samo naravni sateliti, toda kmalu bo svet za človeka premajhen in s svojimi stroji bo posegel tudi v vsemirje.

Prejšnji petek so v Washingtonu v Ameriki izdali naslednje uradno sporočilo:

„Predsednik Združenih držav je odobril izvršitev načrtov za zgradnjo majhnih satelitov, ki bodo krožili okrog zemlje. V teh satelitih ne bo nobenega človeškega bitja."

Prvič v zgodovini, pravi dalje poročilo, bo ta projekt omogočil znanstvenikom celega sveta, da izvršijo opazovanja v prostoru izven območja naše zemeljske atmosfere. Predsednik Združenih držav je tudi izjavil, da bo to podjetje dalo znanstvenikom vseh narodov priliko, da sodelujejo pri napredku znanosti, kajti satelit bo služil zgolj mirovnim znanstvenim namenom in bodo sadove opazovanj ter izkušenj sporočili vsem državam, tudi Sovjetski zvezi.

Za stroške je predvidenih 10 milijonov dolarjev (250 milijonov šilingov) in predvidoma bodo enega ali več teh umetnih satelitov pognali v vsemirje v razdobju med julijem 1957 in decembrom 1958. Satelit bo imel približno velikost večje žoge, kot služi za ameriško igro „basket ball" (košarko). S pomočjo posebnih reakcijskih pogonskih naprav bo satelit dosegel brzino 28.000 kilometrov na uro. Ko bo dospel na neko točko, ki je za sedaj neznana, izven območja zemeljske atmosfere, se bodo od njega odločili vsi pogonski pripomočki in se bo naprej gibal sam z že pridobljeno brzino po zakonu težnosti (gravitacije), po katerem tudi luna kroži okrog zemlje.

V notranjosti tega satelita bo nameščena avtomatična radijska oddajna postaja in vrsta drugih merilnih aparatov, ki bodo sporočali na zemljo to, kar bodo „opazili" v vsemirju.

Ameriško sporočilo je zbudilo veliko zanimanje po vsem svetu. Najprej so v Moskvi izjavili, da tudi sovjetski znanstveniki študirajo podobne načrte, vendar zaenkrat še niso postavili nobenih natančnih datumov. Čez nekaj dni sta znanstvenika Sedov in Ogorodnikov, ki sta prišla v Kopenhagen na Danskem na neki znanstveni kongres, izjavila, da bodo tudi Sovjeti v teku dveh let imeli pripravljene podobne naprave. Te izjave pa preveč dišijo po političnem prestižu, zato jim malokdo verjame.

Nova iznajdba utegne temeljito preobraziti človeško znanje, in uvodničar pariškega dnevnika „Figaro" posebno poudarja odločitev Amerike, da bo izkušnje tega poskusa sporočila vsemu svetu, ter poziv predsednika Eisenhowerja k sodelovanju znanstvenikov celega sveta. Zaključuje z upanjem, da bo tudi ta nova iznajdba služila ohranitvi miru in pravi: „Znatni napredek, ki ga je dosegla Sovj. zveza na področju atomske energije, ji je omogočil, da se je na tem področju dejansko izenačila z Ameriko, kar je nujno dovedlo do sodelovanja, kajti na eni kot na drugi strani so prišli do spoznanja, da je doba nasprotij minila. To sodelovanje ne bo odpravilo vojaških nasprotstev. A kdo bi si ne upal trditi, da je to prvi korak k njihovi odstranitvi? In če se nevtralizirajo velesile, ali ne bi bilo mogoče potem pripraviti podlago za splošno pomirjenje, brez katerega je svet obsojen na razdejanje!"

Umetna luna v gibanju (AND)

Jubilej škofa dr. Rožmana

Dne 1. avgusta smo obhajali 25-letnico dveh pomembnih dogodkov.

Dne 1. avgusta 1930 je odšel v pokoj tedanji ljubljanski škof. dr. Anton Bonaventura Jeglič in isti dan je prevzel vodstvo ljubljanske škofije njegov dotedanji koadjutor dr. Gregorij Rožman.

Ljubljanski dnevnik „Slovenec" je ob tej spremembi zapisal: „Škof Jeglič je odšel. Človek ne more verjeti. Zakaj z njim je odšla cela doba slovenske zgodovine, ena najbolj bogatih, razburkanih in junaških v življenju našega naroda. Z Jegličem, v čigar osebi je bila utelešena in upodobljena, je zatonila v preteklost. Kar pride zdaj, je novo in neizvestno kakor bodočnost . . ."

Kaj je prišlo, vem vsi. Škof Rožman je mogel samo 15 let delovati v ljubljanski škofiji, a v še bolj razburkani dobi, kakor je bila Jegličeva. Sedaj je že 10 izven mej svoje škofije. Toda tudi izven škofije nosi pogumno „križa težo" in je nadvse zvest pastir svojih vernikov, raztresenih širom sveta.

Ob 25-letnici škofovanja mu želimo še mnogo plodnih let v apostolski službi.

Kako so uničili kard. Mindszentyja

O Božiču leta 1948. je madžarska komunistična vlada vrgla v ječo kardinala Mindszentyja. Na sodnem procesu je bilo kardinalu videti, da so ga v ječi s skrivnostnimi sredstvi spravili v stanje, da je bil le še senca prejšnjega človeka, kajti njegovi živci so bili uničeni.

Kardinal pred aretacijo.

V preiskovalnem zaporu je moral biti v skupni celici z drugimi jetniki in tako je pred kratkim pribežal iz Madžarske neki Karoly Kovacs, ki je v francoskem listu „Paris Match" razkril, kako so postopali s kardinalom in drugimi jetniki, da so od njih dobili zaželene izpovedi. Zaradi muk, ki jih je pretrpel v ječi, je kardinal Mindszenty hudo zbolel in, kot smo pred kratkim poročali, je madžarska vlada objavila, da so ga izpustili na svobodo, ker nočejo, da bi v zaporu umrl, kar bi zopet vrglo slabo luč na njegove komunistične rablje.

Kovacs pripoveduje:

Zvečer so nam prinesli juho, ki je imela še kar dober okus, le zelo slana je bila. Potem so nam dali še slanikov in kruha. Prosili smo za vodo, toda paznik nam je ni hotel prinesti. Kardinal se je vlegel na svoje ležišče in začel moliti rožni venec.

Naenkrat so se odprla vrata in v celico je stopil paznik z vrčem vode. „Lahko boste pili," je dejal, „toda prej morate vzeti te pomirjevalne tablete, kajti vaši živci so na koncu." Odprl je majhen lekarniški zavitek, iz katerega je potegnil rumenkaste tablete v velikosti aspirina. Nam je dal vsakemu tri, a kardinalu devet. Z dolgimi požirki smo pili vodo iz vrča.

Kmalu potem smo začutili, da smo hitro pozabili na skrbi, ki so nas trle. Vse okoli se nam je zdelo kot v sanjah. Imeli smo občutek, kot da nismo več v zaporu. Prinesli so nam še jedi in morali smo zaužiti še več tistih rumenkastih tablet. Potem so nas odvedli v sobo za zaslišavanja, ki je bila razsvetljena s štirimi močnimi reflektorji. Zdelo se mi je, kot da nimam več svoje volje, vendar sem imel občutek, kot da sem skoraj srečen. Zdelo se mi je, kot da zame preteklost ne obstaja več.

Predsednik politične policije Karel Lajoš nas je začel zaslišavati. Najprej nas je vprašal za naša imena. Vsakdo izmed nas se je moral potruditi, da se je spomnil svojega lastnega imena. Predstavnik policije nam je potem začel govoriti na prijateljski in pokroviteljski način, kot se govori otrokom in bolnikom.

„Ko vam bo sodnik stavil vprašanja, odgovarjajte, da ste krivi, da ste kovali zaroto proti madžarski državi in da ste se udinjali kot vohuni zapadnih velesil. In sedaj bomo še malo ponovili. Kaj boste odgovorili sodniku?" — In mi smo ponavljali kot otroci v šoli to, kar je od nas zahteval. Mislim, da sem takrat bil v takem stanju, da bi samega sebe obtožil tudi umora. V dnu svoje duše sem čutil, da vstaja v meni nek občutek upora proti temu, a bil sem preveč utrujen, da bi nadaljeval ta boj . . .

Če upoštevamo, da je kardinal zaužil trikrat večje število tablet kot ostali jetniki, se ni treba čuditi, da je podpisal papirje, ki so jih položili predenj. Na ta način je državni tožilec dobil v roko dokumente, ki so mu služili za obtožbo na sodni razpravi.

V ječi.

Ostali smo skupaj v celici do 29. januarja 1949. Večino časa je kardinal presedel negiben v svojem kotu, s sklonjeno glavo in molil rožni venec. „Naj nam Bog odpusti," je večkrat rekel, „saj ne vemo, kaj delamo."

FRAN ERJAVEC, PARIZ:

KOROŠKI SLOVENCI

II. DEL

(50. nadaljevanje)

Jako zanimivo je, da so se verniki ponekod že tej komisiji pritoževali, da njih župniki ne znajo slovensko, zaradi česar da potem ne slišijo pridige niti o Veliki noči (kakšno je moglo biti potem tudi ostalo dušno pastirstvo, si pač lahko mislimo). Na to dejstvo nas opozarja celo sam koroški nemški zgodovinar Alschker. Vizitacijski komisiji so sledili potem novi Ferdinandovi odloki, toda zalegli so vedno manj, ker se je bilo medtem oprijemalo luteranstva že vedno več plemstva in meščanstva in ti so začeli odslej od vladarja vedno glasneje zahtevati, da dovoli svobodno oznanjevanje „čistega evangelija".

Verjetno pa je, da bi bil Ferdinand vendarle preprečil razširitev protestantizma vsaj po svojih avstrijskih deželah, ako bi mu ne vezala rok stalna velika turška nevarnost. Ker pa je bil glede denarja in vojaštva čisto odvisen od vsemogočnih stanov posameznih dežel, si zlasti nasproti plemstvu ni upal prestrogo nastopati.

Tako je luteranstvo zajelo kmalu sploh skoro vse plemstvo notranjeavstrijskih dežel in to je potem izsiljevalo od vladarja vedno večje svoboščine za novo krivoverstvo. Na stanovskem zborovanju v Pragi l. 1541., ko je bil Ferdinad v največji zadregi za denar in za vojake, so stanovi že odkrito nastopili za priznanje luteranstva. Vladar se je sicer upiral temu, toda ni imel več moči, da bi svojim odlokom pripomogel tudi do potrebne veljave. Tako se je potem razlilo sredi XVI. stol. protestantsko gibanje skoro nemoteno tudi po slovenskih deželah in zajelo še v prav posebni meri tudi Koroško.

V.

PROTESTANTIZEM NA KOROŠKEM

Spredaj opisane razmere so ustvarile tudi na Koroškem plodna tla za naglo širjenje protestantizma, a zanašali so v deželo nove nauke zlasti razni nemški priseljenci iz Salzburške in iz Nemčije (rudarji, obrtniki i. dr.) in dijaki, ki so zaradi propagande dunajske univerze tedaj v velikem številu študirali po raznih nemških vseučiliščih. V samem Wittenbergu, glavnem ognjišču luteranstva, je okoli l. 1540 študiralo 30 Koroščev vseh stanov, v Tübingenu, drugem važnem središču, n. pr. 69 in podobno tudi drugod (ravno iz Wittenberga in iz Tübingena je prihajalo potem tudi največ protestantovskih predikantov in učiteljev na Koroško). Ti dijaki, vračajoči se domov, so prinašali s seboj seveda tudi luteranske knjige in bili obenem goreči razširjevalci protestantizma po gradovih in po mestih.

Posebno strasten razširjevalec protestantizma pa je postalo že od početka plemstvo in to v veliki meri zato, da bi se v splošni verski zmedi polastilo čim več cerkvenih imetij (cerkvenih podložnikov v Kostanjah nad Vrbskim jezerom se je n. pr. tedaj kratko in malo polastil landskronški graščak). Nekaka glava koroškega protestantskega plemstva je postal že od vsega začetka J. Khevenhüller, ki je imel na svojem gradu Visoki Ostrovici tudi visoko izobraženega predikanta Christallniga.

Na ta način je bilo torej tudi na Koroškem že zgodaj zasejano luteransko seme, ki je potem hitro klilo. Minoritski gvardijan Todt v Volšperku (Wolfsberg) je začel že okoli l. 1525. oznanjati Luthrove nauke tudi med kmeti Labotske doline, a cerkvena vizitacija je l. 1528. ugotovila, da sta bila reformaciji naklonjeni že velika večina plemstva in dobršen del meščanstva. Izprva so bila ta nagnjenja sicer še dokaj nejasna, težili so le za „očiščenjem" starih naukov in ne za prestop v kako novo vero in tudi stalna turška nevarnost jih je svarila še pred kakimi verskimi nasprotji, toda dobro desetletje pozneje so se premnogi že odkrito priznavali za protestante; celó v deželnem zboru so že l. 1532. prvič zahtevali svobodo tudi za luteransko bogoslužje. Baroni Ungnadi, nekoč velikodušni podpiratelji cerkva in samostanov, so imeli na svojih gradovih na Ženeku pri Dobrli vesi in na Waldensteinu v Labotski dolini že prve protestantske predikante (pridigarje). Baron Ungnad je sam študiral v Wittenbergu in baje tam občeval s samim Luthrom.

Zlasti protestantski zemljiški gospodje so potem seveda pritiskali tudi na svoje podložnike, da so se izjavljali za novo vero in da so tudi ustavljali cerkvam in duhovnikom dolžne dajatve, sami so si pa lastili odločilno besedo pri cerkveni upravi. Jako važno je bilo tudi to, da so začeli svetni mogočnjaki cerkve, katerih patroni so bili, izročati odkritim protestantom ali pa vsaj takim duhovnikom, ki so se nagibali k protestantizmu ali so jih pa naravnost prisiljevali, da so začeli vršiti službo božjo bolj ali manj na protestantski način (:začenjalo se je to navadno tako, da so delili sv. obhajilo pod obema podobama).

Delo takih duhovnikov je bilo tem laže še tudi zato, ker so na drugi strani puščali zlasti samostani in razni kapitlji svoje številne župnije in vikariate sploh nezasedene, nad čemer so se pritoževale že razne salzburške sinode. To pa niti ni bila vedno njih krivda, kajti novi duh časa je povzročal, da so se samostani vedno bolj praznili in je začelo vedno hitreje primanjkovati duhovnikov, s katerimi bi mogli zasedati prazne župnije.

(Dalje prihodnjič)

Pri nas na Koroškem

CELOVEC

Vsako nedeljo in praznik je v stari bogoslovni cerkvi v Priesterhausgasse nedeljska služba božja ob pol 9. uri.

RUDA
(Sveta birma)

V soboto, dne 2. julija t. l., so zvonovi oznanili veselo vest, da bo naša fara praznovala enega izmed bolj redkih, a zato tembolj slovesnih praznikov, dan sv. birme. Vsa fara je bila že v prazničnem razpoloženju, ko se je v soboto popoldne pripeljal k nam naš nadpastir, da izvrši predpisano vizitacijo in podeli našim otrokom zakrament sv. birme.

Na predvečer smo slovesno sprejeli prevzvišenega. Najprej je nadpastirja pozdravila mlada deklica in mu izročila šopek cvetja. Nato so gospoda škofa pozdravili domači dušni pastir v imenu fare, g. župan Škorjanc Simon pa v imenu občine. Sledili so pozdravi zastopnikov raznih organizacij. Po pozdravu raznih zastopnikov smo se podali v cerkev k blagoslovu.

V nedeljo je bilo zelo živahno. Že navsezgodaj zjutraj so začeli prihajati birmanci s svojimi botri iz bližnjih in oddaljenih župnij. Ob 9. uri smo spremili prevzv. nadpastirja med slovesnim zvonjenjem in pokanjem topičev v našo farno cerkev. Vso slovesnost je povzdignila še 8-članska dekanijska duhovščina z g. dekanom Kanduthom na čelu, ki je prišla na Rudo. Nato se je pričela cerkvena slovesnost s škofovim nagovorom. Pridigoval je tudi mil. g. prošt Trabesinger, ki nas je vnemal za pravo krščansko življenje, ki je zgrajeno na moči Sv. Duha. Po razvrstitvi birmancev je prevzvišeni podelil zakrament sv. birme 148 birmancem. Z zahvalno pesmijo smo zaključili cerkveno slovesnost in veliki praznik za našo faro.

Kar se nam ne dopade, je to, da je to lepo versko doživetje začela motiti godba s plesno prireditvijo pod župniščem pri Lobniku, ki je s svojim kričečim bučanjem prevpila versko slavje, močno škodovala birmancem, predvsem pa ugledu gostilničarja in vsej naše lepe fare.

NONČA VES

Že od nekdaj so verniki radi prihajali na Veliko Gospojnico k Mariji na Pesku. Letos pa ji hočemo, kot Kraljici miru, izročiti majhen dar in sicer l e p z v o n, ki ji bo pel v čast in krasil našo romarsko cerkev. Gotovo tudi letos ne boste pozabili na njo in jo v lepem številu obiskali.

MALA VES

Otožno je odmevala žalna pesem domačih pevcev, ko je dne 20. julija nepregledna množica žalujočih spremila zemeljske ostanke rajne Turnarjeve matere na farno pokopališče v Globasnici.

Dolgih 75 let je živela rajna mati med nami. Njeno življenje je bilo ena sama velika daritev. Štirinajsterim otrokom je podarila življenje, a le pet vzgledno vzgojenih sinov in hčera se je poslavljalo od ljubljene mame ob odprtem grobu, ostali so odšli v večnost že pred njo: hčerka Katra v cvetoči mladosti, sina Bolbeja, enega najrazboritejših sinov slovenske Podjune in najbolj delavnih društvenikov, pa je vzela kruta vojna. Kaj se je zgodilo z njim, še danes ne vemo. Vemo pa, da je rajna mati še dolgo upala na njegovo vrnitev in zaradi tega veliko, a vdano trpela.

Blagi materi naj sveti večna luč! Turnarjevim naše globoko sožalje!

MEDGORJE

Prihodnjo nedeljo dne 14. avgusta bo v Medgorjah slovesno posvečenje novih farnih zvonov. Ob 9. uri bo sveta maša, nato posvetitev treh novih zvonov. Vse iz bližnje in daljne okolice lepo vabimo na to slovesnost.

SELE

Izredna materinska sreča je doletela Ano Hribernik, ženo gozdnega delavca. Po devetletnem zakonu je dne 26. junija v 48. letu starosti porodila dvojčka, oba fantka. Dobre tri tedne pozneje sta dvojčka-fanta pomnožila tudi družino Albina Travnika, pd. Kumpča na Kobli. Kakor se vidi, prebiva v Selah krepak rod in gozdnih delavcev ne bo zmanjkalo!

Podivjan bik je na planini Mrzli Log napadel svojega gospodarja Erika Ogrisa, mladega Skutovca, in ga vrgel na tla. K sreči je pri padcu odletel toliko proč, da je utegnil hitro vstati in pobegniti. Zadobil pa je manjše poškodbe in je moral poiskati zdravniško pomoč.

ŽIHPOLJE
(Romarski shod)

Na praznik Marijinega vnebovzetja, to je dne 15. avgusta t. l., obhajamo glavni praznik naše cerkve in fare. Božje službe bodo od 7. do ½12. ure.

Ob ½8. uri je božja služba s slovensko pridigo, ob 9. uri božja služba z nemško pridigo, ob 10. uri je glavna slovesna božja služba, katero bo opravil č. g. novomašnik Maks Mihor s slovensko pridigo. Po vsaki božji službi bo č. g. novomašnik delil novomašniški blagoslov.

Verniki od blizu in daleč ste posebno na ta glavni naš praznik vabljeni na sončne Žihpolje, da počastite Mater božjo na njen največji dan, kajti na ta praznik pri nas ni plesnega in kramarskega hrupa.

VISOKA BISTRICA

Na Veliko Gospojnico, Marijino vnebovzetje, dne 15. avgusta, bo pri nas, kot vsako leto, romarski shod.

S p o r e d bo sledeči:

V nedeljo, 14. avgusta, zvečer ob 6. uri litanije z blagoslovom, nato spovedovanje. — Na praznik od 6. ure zjutraj nadalje prilika za spoved, ob 7. uri duh. sv. opravilo, ob 9. uri sv. maša za dješke romarje, ob 9.30 slovesno sv. opravilo s procesijo okoli cerkve in z zaključnim blagoslovom v cerkvi.

Na praznik Marijinega rojstva in na nedeljo **Marijinega imena** bo pa slovesno sv. opravilo že ob 9. uri.

Nova cesta še ni dograjena. Romarji naj se poslužijo stare ceste. Upanje pa je, da bo do praznika Vel. Gospojnice novi most že toliko dograjen, da bo mogoče iti čez in nadaljevati pot po novi še ne popolnoma dograjeni cesti. Romarji iz Podjune, Roža in drugi ste vabljeni k Materi božji na Visoko Bistrico.

Globasnica je praznovala

Zlatomašniško slavje je bilo praznik vse globaške fare. Že na predvečer so se zbrali Globašani s svojimi pevci pri ljubki vili, kjer preživlja zlatomašnik Janez Sekol svoj zasluženi pokoj. Topiči so grmeli in pevci so zapeli iz vsega srca „Zlatomašnik, bod' pozdravljen", g. prof. Joško Hutter pa je izrekel bivšemu župniku zahvalo za njegov trud v fari in izrazil željo vse fare, da bi gospod zlatomašnik preživel med svojimi bivšimi farani še mnogo let v telesni čilosti in duhovni razgibanosti.

V nedeljo, dne 7. avgusta, pa se je zbrala fara in številna zastopstva iz bližnje in daljne okolice, da spremi zlatomašnika k oltarju, ki je bil postavljen pred farovško lipo.

Častni kanonik dekan Aleš Zechner je imel slavnostno pridigo, v kateri je nakazal zlatomašnikovo delo skozi petdeset let mašništva. Stavil je jubilanta za vzor delavnosti doraščajoči mladini. Število dijakov iz globaške fare je najbolj zgovorna priča, da je zlatomašnik gledal in delal tudi za bodočnost.

Med slavnostno mašo je prepeval domači zbor pod vodstvom g. Petjaka.

Po cerkvenem opravilu pa se je zbralo gotovo nad sto gostov, da se skupno z g. zlatomašnikom še par uric veselijo tega dogodka vse fare. Dekan Aleš Zechner je prebral častitke, ki jih je jubilantu poslal prevzvišeni škof dr. Köstner in vrsta govornikov je slavila delo zlatomašnika na vseh postajah življenja. Saj smo vendar vsi poznali g. župnika Sekola, ki je kot govornik in pridigar ob raznih prilikah govoril narodu in vernikom in učil in tudi svaril. Domači g. župnik se je poskusil tokrat kar v verzih, ki so vsebovali globoke misli in bili deloma tudi kot verzi prav posrečeni. Torej smo imeli priliko spoznati nov talent.

V globoko zamišljenem govoru pa je g. Kogoj, pd. Lužnik v Slovenjah, v imenu globaških faranov izrekel zlatomašniku čestitke in zahvalo za njegovo požrtvovalno delo in prosil naslednika g. župnika Poscha, da bi vodil faro v tem duhu naprej.

Vmes so prepevali pevci, zapeli so študenti, pele so družice, ki so se tudi pri deklamacijah prav pogumno postavile.

Vsem pa, ki so to slavje organizirali, je treba izreči pohvalo, ker so svoje delo vzorno opravili.

Z dopoldansko cerkveno slovesnostjo pa slavnost še ni bila končana. Bila je popoldne namreč na sporedu še kulturna prireditev pri Šoštarju, ki je bila ravnotako namenjena našemu zlatomašniku.

Naši bogoslovci so podali lepo igro „Zmagala si", ki je prikazala svoječasne razmere in boje med tako zvanimi prostozidarji („Freimaurertum"), brezverci in katoličani v Franciji. Igra je sicer vsebinsko težko razumljiva in je treba veliko pažnje in zbranosti, vseeno pa jo je ljudstvo razumelo v pravem smislu in zajelo jedro, kljub temu, da je v igri manj dejanja, kar navadno drži gledalce pokonci. Ravno ta igra je pokazala, da je globaško občinstvo zrelo tudi za težje odrske predstave. Bogoslovcem pa smo se naravnost čudili, kako dobro so nastopili in rešili svoje vloge, ko vendar poleg svojega študija nimajo prilike toliko nastopati na odru kot naši prosvetarji. Vse priznanje pa zaslužita g. Zergoj, ki je imel glavno vlogo profesorja in ministra Duval-a in jo mojstrsko rešil, ter komik France Goritschnig, ki ga Globašani poznamo že iz „Fausta".

JAZ PA POJDEM NA TIROL

(Nadaljevanje in konec)

Nastanek cerkve je legendaren. Neki danski vojak Briccius (Fric) je služil vojake pri rimskem cesarju Konstantinu. Ko se je že dovolj časa boril in dobil veliko brazgotin po telesu, je zaprosil cesarja, če bi smel domov. Cesar mu je prošnjo ugodil in mu dal stekleničico Kristusove Krvi za spomin. Kri ni tista, ki je tekla iz Jezusovega telesa na križu na gori Kalvariji, ampak nekateri pravijo, da je pritekla iz posvečene hostije, ko je začela teči pri maši nekega duhovnika, ki je imel silne dvome o Jezusovi navzočnosti pod podobo kruha, drugi pa govore, da je kri pritekla iz neke Jezusove slike, katero je neki hudoben vojak z mečem ranil. To kri so prestregli v stekleničico in jo je cesar daroval temu vojaku za spomin. Vojak je šel domov, pa cesar se je hitro skesal, da je dovolil odhod kato dobremu poveljniku. Zato je poslal svoje biriče, ki naj bi Bricciusa ujeli in nazaj pripeljali. Pa Briccius se je preoblekel v romarja, berača, zasekal si je globoko rano v mečo desne noge in tja skril stekleničico s krvjo. Tako je srečno prišel na staro Rimsko cesto, ki je peljala preko Emone (Ljubljane) in dalje preko Teurnije (pri Špitalu) sem čez gore na Salzburško. Tu so mu možje branili, da naj ne gre naprej, ker je nevarno, on pa jih ni ubogal. Šel je dalje in ga je zasul snežni plaz. Nekega dne pa so drvarji v trdi zimi zapazili tri klase, ki so rastli iz snega. Kopali so in prišli do trupla in iz srca so poganjali ti trije klasi. Na temu mestu sedaj stoji kapela, posvečena sv. Bricciju. Nato so njegovo telo položili v krsto, krsto pa na voz, katerega so vlekli voli. Pustili so vole, da so šli, kamor so hoteli. Voli so se ustavili na tej ravnici, kjer so potem pokopali Briccijevo truplo. Trikrat se je grob odprl in pokazala se je ven desna noga. Vtretje so šele opazili rano na nogi in ven so dobili stekleničico s krvjo, poleg pa pisanje. Nato so postavili majhno cerkvico; ker pa je prihajalo vedno več romarjev, so postavili to lepo cerkev. Steklenica s krvjo je shranjena na levi strani glavnega oltarja v prejšnjem tabernakeljnu za Najsvetejše. Glavni oltar je trodelni — krilni oltar. Prava umetnina. Predstavlja kronanje Marijino. Mi smo krepko in navdušeno zapeli „Ti„ o Marija, naša Kraljica". Na stenah v cerkvi so še slike, ki predstavljajo dogodke iz življenja Bricciusa. Cerkev ima tudi kripto. Tam je grob Bricciusa. Ko so prihajali romarji, so vedno hoteli kaj za spomin. Zato so z nožci rezali krsto. Zato so morali večkrat menjati krsto. Sedaj je samo njegov kip nad grobom; pa tudi kip, ki je menda lesen, je zavarovan pred tem uničenjem z železnim mrežastim pokrovom. V kripti so tudi lepe jaslice, ki jih je neki domačin izrezal, tako da predstavljajo Svetę Kri s cerkvijo in hišami.

Ko smo vstopili ven iz cerkve, se nam je sonce nasmejalo že na pragu. Pogledali smo v hribe in zagledali vrhove. Tudi Veliki Klek je pokazal svojo ve-

(Nadaljevanje na 10. strani)

ŠT. JANŽ V ROŽU
(Velika nesreča)

Star pregovor pravi: „Nesreča ne seje in ne žanje in vendar dobro živi. Koliko bolj velja to za sedanje čase! Ni treba prebirati dnevnikov, ki prinašajo v vsaki številki cele strani z opisi dnevnih nesreč, treba je samo poslušati vesti o nezgodah po naših vaseh in cestah.

Tako smo bili vsi tukaj težko prizadeti, ki smo slišali o strašni nesreči, ki je strla minuli petek, dne 5. avgusta, življenje mlade matere treh otrok **Lonije Mišic.** S kolesom je hitela k zdravniku na Bistrico po zdravila za bolnega otroka. Kjer je cesta na Bistrici najožja in je na eni strani skala, na drugi pa prepad „Kotle", privozi njej nasproti velik tovorni avto, ki je imel sicer zastavico na pročelju, opomin: nevarnost! Pa koliko ljudi pozna to znamenje? Avtobus je imel priključen velik stroj, célo pošast, ki je delal cesto v Medvedjem dolu v Rutah. Ta je bil širji kakor avto; temu se je Loni izognila, ni pa se mogla izogniti več stroju in tako je prišla pod kolo, ki jo je zdrobilo.

Ob izredno velikem številu pogrebcev smo izročili vzorno krščansko mater zadnjo nedeljo materi zemlji. Blagemu možu Jakličevemu Tiniju in ubogim otrokom, pa tudi Činkovčevi rodbini v Rutah, katere hči je rajna bila, izražamo svoje globoko sožalje. V največji razumnosti in ljubezni sta gradila dom svoje sreče, moderno žago sta napravila iz stare kupljene podrtije in imela vse pripravljeno in deloma že začeto delo na stanovanjskem poslopju, ko je strašna nesreča strla ali vsaj možu za dalje časa ustavila izvršitev z vso skrbjo in z vso pridnostjo pripravljenih načrtov.

BILČOVS

Za kraj počitniškega sestanka je izbrala slovenska dijaška družina na Plešivcu letos Bilčovs.

Že v petek popoldne so prihajali dijaki semkaj iz Št. Jakoba, Železne Kaple, Šmihela nad Pliberkom in od drugih krajev. V soboto se je potem vršil sestanek, na katerem so imeli predavanja globoke vsebine akademik Toni Feinig iz Sveč, č. g. Česen iz Št. Jakoba, dr. Valentin Inzko in dr. Vinko Zwitter. Kot hišni gospodar je tudi imel za dijake prisrčen nagovor g. Ogris, ki jim je polagal na srce, naj se trudijo, vzdržati živo zvezo z narodom, iz katerega so izšli, in se vaditi tudi v dopisovanju v svojem dijaškem listu ‚Kres'. Naj bi ta zasvetil po celi naši koroški domovini in ogreval in navduševal vse fante, ki bodo nekoč stali na vodilnem mestu v naši deželi. V nedeljo so se postavili fantje pri božji službi, kjer so molili liturgično sv. mašo in tudi ubrano prepevali svete pesmi. Precejšnje število se je potem še podalo na božjo pot k Sv. Heleni, kjer je bil tedaj semenj, in tudi tam lepo prepevali pri sv. maši. Po kosilu v Bilčovsu je bil razhod. Upamo, da jim bo bivanje med nami ostalo v prijetnem spominu.

SV. LENART PRI SEDMIH STUDENCIH

Oglašamo se zopet, saj je skrajni čas; sicer bo kdo mislil, da nas morda ni več.

Med tem časom se je marsikaj spremenilo. Dobili smo novo, lepo razširjeno cesto, ki je bila že zelo potrebna. Staro Mežnarjevo hišo so podrli, saj je bila res v napotje, namesto nje so postavili novo, ki je mnogo lepša in večja.

Tudi župnišče je dobilo novo lice. Prebelili so ga od zunaj in znotraj, naredili nov plot. Vrt so zmanjšali, da so na ta način razširili cesto. Upajmo, da bodo pobelili še poleg Krempove tudi ostale hiše, da bo trg dobil lepše lice.

KELAG namerava narediti nov vod. Poleg tega bodo morale vse hiše urediti električne vode po stanovanjih, da se bo nevarnost ognja zmanjšala.

Preko naše fare gre tudi novi električni vod za tovarno na Ziljici.

RADNA VES

Pretekli teden se je ponesrečil Dimnikov Hanzi. Že dalj časa je trpel na možganih glede ravnovesja. Z glavo se je zaletel v zid in dobil pretres možganov. Odpeljali so ga v bolnico in upajmo, da bo skoro zopet ozdravel.

LOČILO

Imeli smo žegen. Seveda se je moč alkohola tudi sedaj pokazala. Tarmanovega Franca iz Korpič so pošteno pretepli, poleg tega so neznani storilci enemu avtu iz Štajerske prerezali gume na rezervnem kolesu. Tem zlikovcem bi bilo potrebno stopiti na prste, kajti za tujski promet, ki prinaša naši deželi velike gospodarske koristi, je tako dejanje zelo škodljivo.

Kmetijsko-gospodarski šoli v Št. Jakobu v Rožu in v Št. Rupertu pri Velikovcu

sprejemata dekleta v zimski tečaj 1955-56

TUDI LETOS BO NAMEN ŠOLE:

1. Učenkam dati potrebno gospodinjsko in gospodarsko izobrazbo.

2. Naučiti jih krpanja starih oblek in perila, potrebnega krojenja, šivanja, pletenja in vezenja.

3. V kuhinji jih naučiti, da bodo znale družini poleg boljše kuhe iz pridelkov lastnega gospodarstva pripraviti okusno hrano.

Poleg teoretičnega pouka, je večji del časa namenjen gospodinjskim in gospodarskim opravilom.

Priglasite se pismeno ali osebno V ŠT. JAKOBU V ROŽU ALI V ŠT. RUPERTU PRI VELIKOVCU, kjer boste dobili še nadaljnja pojasnila in prospekt šole.

Obe šoli sta z odločbo zveznega ministrstva za kmetijsko in gozdno gospodarstvo dobili pravico javnosti in sta izenačeni z državnimi šolami te vrste.

Podjetje USIA so dobičkanosen posel

Prevzem 240 podjetij USIA je dobiček za avstrijsko gospodarstvo, je izjavil drž. tajnik v fin. ministrstvu dr. Bock. Gospodarsko stanje nekaterih podjetij sicer ni zdravo, je dejal, vendar so v tem kompleksu tudi mnoga podjetja, ki dobro delujejo. Pa tudi zavožena podjetja bo mogoče z novim strokovnim vodstvom in s pomočjo potrebnih investicij ozdraviti in jih pretvoriti v koristne člene avstrijskega gospodarstva.

Vlada je že poskrbela, da bodo podjetja USIA imela na razpolago potrebne obratne in investicijske kredite. Za nove kapitalne naprave bodo služili krediti iz fonda ERP, ki ga je te dni dala na razpolago Amerika, a za obratne kapitale bo pa prevzela garancijo zvezna vlada do višine 800 milijonov šilingov. Zvezno garantirane kredite bodo pa mogla podjetja dobiti le, če ne bodo mogla doseči kreditov po normalni poti. Jamstvo je vezano na posebne pogoje.

Bila je že sestavljena posebna kreditna komisija, ki bo na podlagi prošenj posameznih podjetij dajala svoja strokovna mnenja. Nekaj prošenj je že bilo predloženih, a njih število se bo verjetno povečalo, ko bo izvršen prevzem v novo upravo, likvidacija starih zalog in starih naročil, kajti računajo, da bodo spričo preobrazbe gospodarske strukture in drugačnih tržnih razmer nekatera podjetja zašla v prehodne težave.

Težko rešljivo bo tudi vprašanje razdelitve podjetij med tista, ki padejo pod zakon o podržavljenju in tista, ki bi naj bila izročena privatnemu gospodarskemu sektorju. Čeprav so v zakonu o podržavljenju podjetja, ki zapadejo pod ta določila, določno našteta, se pa sliši od več strani, da se številna že podržavljena podjetja v bivših zapadnih conah države zanimajo za nekatera podjetja USIA, ki sama po sebi ne zapadejo pod podržavljeni sektor. Denarna sredstva za nakup jim ne manjkajo spričo sedanje ugodne konjunkture; in z gospodarskega vidika bi takemu nakupu bilo težko kaj oporekati. Vendar naletino tukaj na politične težkoče, kajti s tem bi praktično bilo izvršeno podržavljenje sektorja, ki bi po zakonu naj ostal prihranjen zasebni iniciativi in bo v tem pogledu OeVP gotovo pazila, da ne pride po ovinkih do nekakega „hladnega" podržavljenja.

Zelo težavna so tudi nekatera pravna vprašanja. Po sovjetski interpretaciji so spadale namreč v „nemško premoženje" tudi imovine, ki bi morale pravzaprav pasti pod zakon o povrnitvah (Rückstellungsgesetz), ker njihovi prvotni lastniki niso bili nemški državljani. Govori se, da bi naj ta imetja bila vrnjena njihovim prvotnim lastnikom oziroma dedičem, po drugi strani pa pravijo, da so bila ta imetja vključena v „nemško imovino", katere lastnina je bila po potsdamskem sporazumu priznana Sovjetski zvezi in sedaj jih je morala Avstrija od slednje odkupiti ter ne gre, da bi država to kupljeno premoženje vračala nekdanjim lastnikom. Med temi imovinami so tudi veleposestva plemiške družine Esterhazy. Vsa ta vprašanja bodo rešena s posebnim zakonom, in kot povsod — s kompromisom.

Trgovina med Avstrijo in Italijo

Po novem trgovinskem sporazumu, ki je stopil v veljavo 1. julija, so povečane nekatere uvozne kvote za italijansko blago in sicer sveže sadje od 8 na 17 tisoč ton, za svežo povrtnino od 10 na 15 tisoč, a cvetic bodo namesto za dosedanjih 40 tisoč dolarjev uvozili za 80.000 dolarjev. Dogovorjeno je bilo tudi, da v primeru, če bi avstrijski trg predčasno izčrpal kontigente sadja in povrtnine, bo avstrijska vlada dovolila uvoz dodatnih količin.

Povišani so bili tudi kontigenti za uvoz številnih industrijskih izdelkov iz Italije in sicer v glavnem za tekstilne, kemične in kovinsko-mehanične proizvode.

Italija je predvsem pritiskala na povišanje avstrijske izvozne kvote za les ter je bila ista določena na 2,7 milijona kub. metrov žaganega lesa, 100.000 kub. metrov tramov „uso Trieste", 7000 ton lesnih odpadkov in 15.000 kub. m. prečnikov in odrnic (Stangen- und Gerüstholz) in isto količino jamskega lesa.

Glede plačilnega prometa bo v glavnem ostal v veljavi dosedanji sistem, ki se je izkazal kot dokaj praktičen. Za primer pa, da bi ena izmed obeh držav preklicala liberalizacijo zunanje trgovine v smislu sedanje politike Evropske plačilne unije, pa je v pogodbi določeno, da bo morala dotična država izdati potrebne ukrepe, ki bodo zagotovili nadaljnjo nemoteno blagovno zamenjavo.

Seja deželne vlade

Pod predsedstvom deželnega glavarja g. Wedeniga je bila zadnjo sredo seja deželne vlade. Med drugim je bilo sklenjeno, da bo vlada predložila deželnemu zboru poseben osnutek zakona o čebelarstvu. Razpravljali so tudi o finančnih bremenih, ki jih bo naložil deželi in občinam novi zakon o socialnem zavarovanju.

Deželni svetnik Pabst je dobil pooblastilo, da zaprosi zvezno ministrstvo za finance, da posveti koroški deželni davčni upravi posebno pozornost pri uporabi davčnih sredstev. Predvideni zvezni proračun za mesec julij in predvideni deželni proračun za mesec avgust sta bila sprejeta na znanje. Zvezni proračun naznačuje blizu 24 milijonov šilingov izdatkov, deželni pa nekaj nad 15 milijonov šilingov. Deželni svetnik Scheiber je poročal o ukrepih za gradnjo stanovanj ter je bil njegov predlog o zasedbi izgotovljenih stanovanj soglasno sprejet.

Živinski trg na Dunaju

Goveja živina 1. avgusta

Prignali so 1.590 glav, to je 200 več kot prejšnji teden. In sicer je bilo iz avstrijskih dežel 1.175 glav, 47 krav iz Madžarske, 232 krav in 139 bikov iz Jugoslavije. Trg je bil dokaj miren, najbolje so se prodajali še voli, biki in telice so se obdržali na starih cenah, a krave in klobasarice so se pocenile za 30 grošev. 98 glav, od teh 76 jugoslovanskih krav niso prodali.

Cene: Voli S 9.30 do 12.— (ekstremno blago do 12.40); biki S 10.—do 12.20 (ekstr. do 12.40); krave S 8.— do 10.— (ekstr. do 10.50); telice S 10.— do 12.00 (ekstr. do 12.20); klobasarice: voli in telice S 8.50 do 9.30, krave 6.50 do 8.30.

Prašiči 2. avgusta

Prignali so 6.274 mesnih prašičev, od tega 1285 iz Madžarske. Čeprav je bil prigon skoraj za tisoč repov večji kot prejšnji teden, je bil potek trga zelo živahen in je bilo vse prodano ter so se cene zvišale za do 60 grošev.

Cene: Ekstremno blago in I. kvaliteta S 14.—, II. kvaliteta 13.80 do 14.—, III. kvaliteta S 13.60 do 13.70, madžarski prašiči S 13.40 do 14.—.

Pomanjkanje kmetijskih in stavbenih delavcev pri nas

Kot po celi državi, je tudi na Koroškem število nezaposlenih izredno nizko. Dne 31. julija so imeli pri deželnem delavskem uradu zabeleženih 2200 brezposelnih, od tega okrog 100 moških in 1200 žensk. V primeri s stanjem v istem času lanskega leta se je letošnje število znižalo za 1600 enot. Pri tem je treba upoštevati, da del brezposelnih ni polno zmožen zaposlitve. Istočasno pa se je v nekaterih strokah pojavilo občutno pomanjkanje delovnih moči in sicer predvsem na poljedelskem in gradbenem sektorju. Pri delavskih uradih je bilo 31. julija okrog 2000 prošenj podjetnikov po delavcih, ki jih jim niso mogli ustreči.

Našim gospodinjam

Je naše življenje vredno življenja?

Naše babice, dedeji in naši starši so imeli še čas. In mi? Mi pa hitimo, kot bi tekmovali od ranega jutra do poznega večera. Eno delo še ni končano, pa bi moralo biti že drugo narejeno. Koliko tehničnih pripomočkov imamo danes na razpolago! In kljub temu to večno hitenje. Nič čudnega, saj nismo več mi gospodarji dela in tehnike, ampak služimo njima, nadvladala sta nas. Življenje živimo, kakor zahtevata delo in tehnika. Mar ni res, da imamo občutek, kot da nekdo stalno stoji z bičem nad nami?

Tako življenje ni več vredno življenja. „Čas je denar!" Ta pregovor so si mnogi zbrali za vodilo svojega življenja. Ves svet je že dolgo na tem, da izpreminja čas v denar in sicer z zaposlitvijo brez počitka. In kaj je nastalo iz tega? Vsi izgubljamo z naglico svoj čas in s tem ne pridobimo prav nič. Z denarjem ne moremo kupiti časa.

Ali potrebujemo čas? Menim, da čas potrebujemo tako zelo kot vsakdanji kruh. Da, še bolj! Kakšen pa je človek, ki je stalno na lovu za denarjem? On nima nikoli časa za bistvene reči življenja, nima časa za ženo in otroke, nima časa za lepo družinsko življenje, nima časa za razmišljanje, nima časa za vso veličino in lepoto našega življenja. Končno postane izčrpano in nervozno človeško bitje, o katerem pravijo: „Le kako dolgo mu bo šlo še dobro?" Se tako življenje izplača?

Mi delamo vendar zato, da živimo. In zaradi neprestanega dela nam ne ostane nič časa za življenje. Vidno delo, to je delo, ki prinaša denar, precenjujemo. Naši starši pa so imeli še čas tudi za lepe strani življenja. Našli so čas za prijateljske stike in razgovore. Njihovo življenje je bilo vredno življenja, ker so polagali važnost na bistvo življenja — zakaj je človek na svetu. Oni so še dobro poznali božjo postavo in jo tudi izpolnjevali.

Ali nismo ravno ženske poklicane, da mislimo, kam današnje človeštvo drvi? Naša naloga je, da vplivamo s svojo vzgojo zlasti na notranjost človeštva. Vzbuditi moramo potrebo tudi po vsem lepem, dobrem in vzvišenem v življenju ter pripravljenost za vse to.

Me moramo dobiti čas za svoje notranje življenje. Čas, ko se odtrgamo od dela in ga porabimo za razmišljanje — pogovor s samo seboj, nas šele napravi iz človeških strojev polnovredne ljudi.

Človek, ki poleg dela najde še čas za mirno razmišljanje, za vse lepe in dobre strani življenja, živi srečno in zadovoljno. Njegovo življenje ga bo pripeljalo k pravemu Cilju. Ne more pa biti srečen človek, ki je stalno na lovu za denarjem. In kaj mu bo prinesel konec življenja? —

Tvoje življenje je kratko! Živi vedno ob misli na odgovornost, ki jo imaš zanj pred Bogom!

KUHINJA

Borovničevec: Iz nabranih borovnic poberi smeti in suhe jagode, čiste postavi za en ali dva dni na hladen prostor, da se nekoliko zmladé, nato jih stolci s tolkačem, ožmi skozi prtič in postavi za en do dva dni na hlad, da se sok sčisti. Potem ga precedi na zmočenem, ožetem, na stolove noge privezanem prtiču. Sok stehtaj in deni vanj toliko kilogramov sladkorja, kolikor litrov je soka. Ko se stopi, postavi na štedilnik, da vre 5—7 minut, medtem pobiraj pene. Še vročega nalij v steklenice, zamaši z zamaški, zapečati in shrani kakor malinovec.

Jagodna pijača. — Skuhaj 30 dkg sladkorja, politega s ¼ l vode, ga očisti ter vlij še vrelega na 1½ l izbranih jagod. Stoje naj pokrite pol ure. Nato jih precedi, prilij 1 liter dobrega rumenega vina ter postavi na led. Preden serviraš, lahko priliješ po okusu kipeče vino (šampanjec) ali samo precejeni sok rahlo ožetih limon.

Malinova pijača. — Malinovo pijačo pripravi kakor jagodovo, le več sladkorja je treba vzeti.

Malinova pogača. — Dno tortnega modela obloži s krhkim testom, za prst debelo zvaljanim. Zaokroži s testom rob naokoli, pomaži z jajcem in speci. Na pečeno naloži maline, potresi s sladkorjem, porini za nekaj minut v pečico in razgrni nato po njih trd sneg 3 beljakov, v katerega si vtepla 10 dkg sladkorja. Postavi v pečico, da sneg porumeni.

Malinova marmelada. — Skuhaj v sopari maline in jih pretlači na situ. Sok stehtaj in deni vanj za vsak kilogram soka 70 do 80 dkg sladkorja. Kuhaj na močnem ognju, da hitro vre, medtem pa mešaj. Ko pa marmelada četrt ure vre, jo deni malo na krožnik in postavi na hladno; če se strdi, je dobra, če je pa še tekoča, jo še kuhaj. Tako poskusi nekajkrat. Ko je dosti gosta, jo vlij še vročo v steklenice in popolnoma mrzlo zaveži in shrani.

Malinove rezine. — Vzemi 28 dkg moke, 28 dkg presnega masla, 14 dkg neoluplje-nih zmletih mandeljnov. Vse sestavine umesi s 3 rumenjaki v testo, razvaljaj ga in speci tri enake plošče. Hladne namaži eno z malinovo, eno z marelično marmelado, daj drugo na drugo in pokrij s tretjo ploščo. Nato jih oblij z 12 dkg sladkorja, ki si ga umešala s kavno žlico vroče vode. Zreži na poljubne rezine.

Malinova omaka. — Naredi prežganje kakar pri prejšnji, dodaj žlico malinove marmelade, zalij z vinom in vodo, skuhaj in malo osoli pa daj posebej k mesu na mizo. Če pa vzameš malinov odcedek, deni v prežganje več moke, zalij z odcedkom, vodo in vinom ter skuhaj.

Zdravila iz paradižnikov

Domači paradižniki dobivajo vedno večjo važnost. Naše starejše generacije so paradižnike le malo uporabljale v kuhinji, a ko so raziskovanja ugotovila koristnost in veliko hranilno vrednost tega vrtnega sadu, se je njegova uporaba zelo povečala bodisi v kuhinji, bodisi kot pijača.

Ameriški znanstveniki so pa zadnje čase ugotovili, da je paradižnik uporaben tudi v zdravstvene svrhe in sicer predvsem za pridobivanje antibiotičnih zdravil ter steroidnih hormonov.

Iz stebel in listov te res vsestranske rastline pridobivajo antibiotik, ki ovira rast fusariuma, to je neke glive, ki se tvori kot zajedalec na paradižniku in drugih hranilnih rastlinah in povzroča, da uvenejo. Ta antibiotik, ki ga imenujejo „tomatin" je v vseh paradižnikovih rastlinah, ki jih zgoraj omenjena gliva še ni napadla. Količina tomatina v rastlinah se zmanjšuje sorazmerno z napredkom bolezni.

Prve poskuse s tomatinom so izvedli z namenom, da ohranijo paradižnike in jih obvarujejo pred boleznijo. Kmalu pa so ugotovili, da to sredstvo učinkuje tudi proti različnim boleznim pri ljudeh in živalih.

Uporabljajo ga predvsem kot mažo pri nekaterih kožnih obolenjih, ki jih povzročajo glive in strupene gobe.

Uspehi, ki so jih dosegli, so nagnili neko argentinsko tvrdko, ki je sprva začela izdelovati tomatin v majhnih količinah, da uvede masovno industrijsko produkcijo. Tudi nekatera severnoameriška podjetja se zanimajo za to zdravilno sredstvo.

Kemična raziskovanja Tomatina so pa privedla še do drugih zanimivih zaključkov. In sicer je bila izvedena posebna snov, ki jo imenujejo „tomatidin" in služi kot osnovni material za celo vrsto koristnih medicinskih izdelkov. Iz nje pridobivajo „cortisone", zdravilo proti artritisu, nadalje pridobivajo iz njega steroidne spolne hormone, ki služijo za zdravljenje različnih anomalij pri rasti, in druge. Proučujejo tudi neko posebno kombinacijo, ki temelji na paradižnikovih snoveh in bo služila za zdravljenje motenj srca in ožilja.

O prijateljstvu

Človek je ustvarjen, da živi v družbi sebi enakih. Med oblikami družabnega sožitja imamo več stopenj sodelovanja med ljudmi. Poleg že po naravi danih oblik, kot delitev dela, to je da eden obdeluje polje, drugi dela v tovarni, tretji opravlja pisarniške posle in tako naprej, imamo tudi oblike prostovoljnega združevanja ljudi bodisi na podlagi gotovih skupnih potreb, bodisi na podlagi **skupnih duhovnih nagnjenj.**

V poslednjo skupino spada prijateljstvo. Tudi prijateljstva so različna, vendar imajo vsa eno skupno osnovno lastnost: **morajo biti iskrena,** kajti sicer kmalu razpadejo.

Gotovo imate tudi v svoji okolici ljudi, za katere mislite, da se pretvarjajo. To so ljudje, ki iščejo prijateljstva iz gotovih interesov, ki jih zakrivajo z lepimi besedami. Iščejo poznanstva z vplivnimi ljudmi, z ljudmi, ki jim kakor koli koristijo ali bi jim utegnili koristiti. Kadar si izgubil takega prijatelja, ne žaluj za njim. Prej ga izgubiš, bolje je.

Najvažnejši pogoj za pravo prijateljstvo je medsebojno razumevanje in poštena odkritosrčnost. Potrebna je seveda tudi gotova duhovna sorodnost. Ni pa potrebno, da bi dva prijatelja imela o vseh stvareh isto mnenje. Obratno, znana so globoka in trajna prijateljstva med znanstveniki, ki zastopajo različne teorije; to so prijateljstva, ki temeljijo na medsebojnem spoštovanju osebnosti ter na spoštovanju mnenj. Spoštovati mnenje drugega, ne da bi zatajil svoje, pa znajo le tisti, ki iz študija ali pa iz življenjske izkušnje vedó, da je človek le majhna stvar na svetu in da je le eden — Bog —, ki vse ve.

Prijateljstvo pa temelji tudi na ljubezni, na evangeljski ljubezni, ki pravi: ljubi svojega bližnjega kot samega sebe. Ljubezen pa pomeni dajanje. Da si ohraniš prijateljstvo, moraš prijatelju kaj nuditi, ne da bi zato vedno in takoj pričakoval protiusluge. Včasih je treba tudi materialnih žrtev; predvsem pa je treba dajati prijatelju svoje razumevanje, naklonjenost, pozornost za njegove težave.

Četudi je to od začetka težko, boš sčasoma spoznal, da nesebično dajanje daje tudi tebi veliko zadovoljstvo. In ker vlada v stvarstvu Večna pravica, bodi prepričan, da bo tvoje dajanje, če je bilo res nesebično in brez računarskih špekulacij, bogato poplačano.

Dober prijatelj je zlata vreden, pravi narodni rek, in pravo prijateljstvo lahko samo z enakim povrneš.

Lepo vedenje

KDAJ GRE GOSPOD SPREDAJ?

Vsem predpisom olike lahko postavimo za osnovo gotov smisel. Tega pa najdemo, če ravnamo po zdravi človeški pameti, kateremu še dodamo nekaj takta. Če vstopi kak par (moški in ženska) v kakšen lokal, bodisi hotel, gostilno ali kamor koli, potem gre vedno moški spredaj, dama pa se zaupa njegovemu vodstvu in gre za njim.

Ravno tako izstopi iz avtobusa ali železnice najprej moški, da lahko pomaga dami izstopiti. Pri hoji po stopnicah navzgor gre gospod vedno poleg dame; če pa prostor tega ne dopušča, tedaj gre spredaj. Pri hoji po stopnicah navzdol gre gospod za damo, samo na zelo strmih stopnicah gre zaradi varnosti spredaj, da bi preprečil morebiten padec.

CVETLICE NAJ GOVORE!

Govore naj naravnost in jasno vonjajo naj, uveljavijo naj se. Zato jih poklanjamo brez papirnega ovoja.

Katere vrste cvetlic poklonimo? Praktični cvetlični lonec je primeren samo v ožjem družinskem krogu. Sveže nabrane cvetlice, ki pa jih ne sme biti preveč, so primerno darilo kot dokaz nekakšne obvezne pozornosti. Kdor ima pravi odnos do cvetlic, razume njih jezik in ta ne bo poklanjal živo rdečih vrtnic, ker iz njih izvira največ obveznosti.

Za mladino in prosveto

Kaj bo novega v celovškem mestnem gledališču

Jesenska sezona bo v sporedu prinesla marsikaj spremenjenega, tako v zasedbi ansambla kot v repertoarju.

Novi ravnatelj celovškega mestnega gledališča g. Fritz Klingenbeck je na sprejemu časnikarjev orisal načrt svojih prizadevanj za čim lepši in učinkovitejši uspeh celovškega gledališča v bodoči sezoni.

To je nedvomno zelo smela in seveda hvalevredna zamisel. Fritz Klingenbeck je človek najširšega evropskega in življenjskega formata. Sam pravi, da se je v šoli zelo malo naučil (za pravo gledališče namreč), v življenju pa vsega. Bil je v prvi mladosti trgovski vajenec, potem priznan baletni plesalec, od koder je prešel kot učenec znanega berlinskega plesalca Labana h koreografiji, kjer je napisal z velikim uspehom koreografijo za 80 plesalcev (koreografija je nekako „režisersko" delo, ki na glasbo, vsebino in ev. tekst predpisuje gibe, kretnje, ritem in mimiko plesalca). Potem je bil v Pragi, nato na Dunaju, potem na znamenitem Reinhardtovem seminarju kot učitelj, nato pa je deloval v raznih dunajskih gledališčih (Burg-, Josefstädter-, Volkstheater) kot koreograf. Pri vsem tem pa se je uveljavil tudi kot časnikar, napisal več knjig in bistveno sodeloval pri Wagnerjevih festivalih v Bayreuthu pod vodstvom slovitega dirigenta Toscaninija.

Kaj pravi o celovškem gledališkem sporedu za bodočo sezono?

Njegova izbira sporeda pove dovolj. Igrali bodo predvsem stvari, ki so igralcem in občinstvu dokaj poznane. Nobenih posebnih eksperimentov z novitetami ali z deli, ki javnosti vsaj po naslovih ali od daleč niso kaj blizu. Izbira avtorjev je za pokrajinsko gledališče, kakršno je celovško, na mestu, vsebuje kvalitetna dela iz svetovne književnosti in glasbene umetnosti. Vsa ta dela so hrbtenica popularne in povprečnemu občinstvu dovolj znane hrbtenice evropske gledališke umetnosti. Če bo vse to uspelo novemu direktorju spraviti z uspehom preko sezone, mu bo vsa koroška dežela hvaležna.

Sodelovalcev bo imel dovolj. Celovško mestno gledališče bo zaposlilo v bodoči sezoni nič manj kot 248 ljudi. Po tem številu sodeč bi morala nova gledališka sezona prinesti res kaj novega. Nič manj kot 40 novo angažiranih umetnikov bo občinstvo videlo na odru.

Direktor sam pa pravi, da je vse odvisno od discipline, ki naj velja od inspicienta do direktorja in od statista do režiserja enako.

Dežela prispeva vsako leto ogromno denarja za dvig gledališke umetnosti v Celovcu. Do sedaj ni bilo mogoče reči, da je uspeh odgovarjal vsemu temu. Na splošno pa mislim, da je v gledališkem svetu najzdravejše in najboljše: ustvariti stalni gledališki ansambel in ga izpopolnjevati z lastnim naraščajem. To je seveda delo nekaj desetletij — najmanj pol generacije — zahteva več sistematičnega vodstva in pregleda, prihranja pa s sezonskimi „revolucijami" mnogo polemik in predvsem denarja.

Direktorju Klingenbecku, ki prihaja v zanj novo okolje, naše najboljše želje na pot! (ff.)

Pismo iz Trsta:

Tržaški Slovenci na Koroškem

Že več let raste med Tržačani navdušenje za Korošce. To je bilo videti zlasti takrat, ko so nas koroški bratje pomladi obiskali in nas še bolj pridobili zase s svojo prelepo pesmijo. Nič čudnega zato, če se je kljub precejšnji vsoti javilo preko 500 romarjev za Gospo Sveto. Odkrito povedano, Tržačanom ni bilo le za romanje. Slovenska Koroška nas je vabila k sebi z vsem svojim naravnim sijajem, s svojo prelepo narodno pesmijo, s svojimi sinovi, ki se kot mi borijo za svoj obstoj.

S hrepenenjem smo pričakovali 30. julij, ko pojdemo tja med naše brate.

Dan odhoda je bil lep. Malo je pršilo na poti iz Furlanije proti Kanalski dolini. Pa našega veselja to ni kalilo. Veselo smo mahali v pozdrav ljudem, ki so začudeno zrli za „karavano" enajstih avtobusov na poti s Tržaškega preko meje v Avstrijo. Peli smo ob spremljavi harmonike na vso moč. Vmes je pa zdaj pa zdaj kdo nestrpno vzdihnil: „Le kdaj bomo vendar tam, ‚gor čez izaro'?"

Pa smo čez le prišli — čeprav pozneje, kot je bilo napovedano. Vendar so nas tako prijazni koroški prijatelji potrpežljivo dočakali. Porazdelili so se po avtobusih, v vsakega po eden.

V naš avtobus je stopil prijazen gospod, ki nam je pripovedoval o krajih, skozi katere smo se peljali: Ziljica, Zilja, Ziljska dolina, Drava, Beljak, Vrba, Vrbsko jezero, Otok. Škoda, da je bila že tema. O vsakem kraju je imel kaj posebnega povedati. Mi smo ga seveda, kolikor se je dalo, obkolili, da smo ga čimveč spraševali in čimveč slišali. Še malo smo zapeli, pa smo bili že v Celovcu, kjer nas je čakala topla večerja. Potem smo se pa razšli v razna prenočišča, kamor so nas odpeljali avtobusi! Za nas je dober koroški duhovnik že proti polnoči trkal na razna vrata pri Gospe Sveti. O, bili smo res srečni, da smo prišli na prenočišče ravno tja. Le nekaj nas je v tej lepi noči zresnilo. Tu pri Gospe Sveti, kjer da je zibelka slovenstva, tu se s prebivalci nismo mogli razumeti. Žalostno se zazre slovenski človek, ko pomisli, kako daleč so ga že do danes potisnili. Le pazimo, Slovenci, da ne bomo v prihodnje še sami k temu zatiranju pripomogli. Le dobro pomislimo na besedilo, ko pojemo: „Vsak naj propade, kdor rod svoj taji," da se ne bo na nas samih izpolnilo, kar drugje pojemo: „Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada."

V nedeljo zjutraj je posijalo sonce v vsej svoji svetlobi. Obetal se nam je prekrasen dan.

Že pred sedmo uro se je začelo zbirati naše ljudstvo okrog Marijinega svetišča. Na zunaj je bilo videti, da skoro prostora ne bo notri za vse. Pa ga je še ostalo. Velika je ta starodavna Marijina cerkev. Lepo je bilo med sveto mašo, ko smo peli in molili za duhovniške poklice med nami in ko smo potem mnogi v ta namen še k zakramentom pristopili. Pa je vse to tudi tako zelo potrebno. In trdno upamo, da bo Kraljica Slovencev to našo skupno prošnjo uslišala in potrkala na Srce svojega Sina, ki naj zbudi med našimi mladeniči nove duhovniške poklice. Duhovnikov, namreč dobrih duhovnikov močno potrebujemo.

Po dokončani službi božji smo prisluhnili lepemu govoru o zgodovini gosposvetske cerkve, o zgodovini zatiranja vere in ropanja Marijinih svetišč. Vsi nasprotniki pa so izginili s površja zemlje, izginila je njihova slava. A Marijina slava je še živa med nami, še doni Marijina pesem v Marijinih veličastnih cerkvah. Slovenci svoje nebeške Kraljice ne bomo nikdar nehali častiti.

Ko smo pospravili zajtrk, smo se podali na Gosposvetsko polje. Kot nekdaj naši predniki smo se tudi mi zgrnili okrog vojvodskega prestola, katerega lepo zgodovino nam je primerno razložil prijazen koroški mladenič. Še recitiral je Aškerčevo balado; nakar je iz naših grl zadonela koroška večno lepa „Gor čez jezero". Sledila ji je še himna „Hej, Slovenci".

Po dobrem kosilu v Celovcu smo se veselih src odpeljali v Podjuno skozi Velikovec in Dobrlo ves v Šmihel. Tu so obhajali mladinski dan. Na prireditvi smo še Primorci zapeli nekaj pesmi. Prisluhnili smo lepi igri „Zvon". Le škoda, da se igra ni mogla izvesti na odru in pred mikrofonom, da bi ji mogli vsi slediti. Škoda še, da niso nastopili vsi koroški zbori, ki so v ta namen tja prišli. Mi Primorci bi jim silno radi prisluhnili. Všeč nam je, da smo videli znano pesnico Milko Hartmanovo. Nekatera naša dekleta so ponosno pripovedovala, da so z gospodično Milko osebno govorile.

Pa smo se potem, ko smo si v gostilnah želodčke utolažili, v Šmihelu na trgu združili Korošci in Primorci vsi kot eno v krog in peli, kolikor se je dalo. Da „mi se imamo radi", si kar nismo mogli dopovedati. In zgledalo je že, da bi mnogi izmed naših najrajši kar pri vas ostali. Nasprotno je bilo še videti, da bi radi mnogi vaši kar z nami šli. Pravi se celo, da so nekatere vaše dečve že kar žalostno zrle za svojimi fanti, ki da so baje preprijazno gledali za Tržačankami. Pa so nam koroški pobje v slovo še ljubko pesmico zapeli. Zares težko je bilo slovo od Šmihela, kot bi se od svojcev trgali.

(Nadaljevanje na 8. strani)

POGLED NAZAJ

KAKO SO KAZNOVALI MLADE PRINCE

V starih časih ni smel biti noben princ nikoli tepen. Da pa prejme zasluženo kazen, so dali princu kakega prijatelja, ki se je moral z njim učiti in igrati. Če je napravil princ kako neumnost ali se ni dobro naučil latinskih glagolov ali če je napravil pri pisanju kako packo, tedaj je bil tepen njegov prijatelj namesto njega. Princ pa je bil kaznovan s tem, da je moral gledati, kako tepejo njegovega prijatelja po nedolžnem.

Smehljaj življenju

Ni vse zlato, kar se sveti

Ta pregovor nas spominja pripovedke o kmetu, ki je našel navadno rumeno rudo ter menil, da je pravo čisto zlato.

Poglejmo cvetke, ki cveto po zelenih travnikih! Obilo jih je, ki imajo cvet, toda ako se jim približamo, razširjajo neprijeten vonj okrog sebe. Mnogo jih je, ki so strupene.

Kako globoko sega pomen tega pregovora tudi v naše vsakdanje življenje! Tu vidimo bogatina, ki se morda ponaša z dragoceno obleko ali s čim drugim. Ljudje ga časte in se mu priklanjajo. Ako bi potipali globlje v njegovo notranjost, bi kmalu spoznali, da je ta človek prazen in plitev. Tam vidimo zopet človeka v preprosti obleki. Ljudje se ga ogibljejo ali ga prezrajo. Obleka jim je odločujoče merilo vrednosti človekove.

Ne sodimo bližnjega po obleki, ne iščimo si sreč v zunanjosti! Stremeti moremo po popolnosti, utrjevati se moramo v krepostih, da bomo vsaj nekoliko podobni pravemu čistemu zlatu.

ZA DOBRO VOLJO

Pred sodiščem. V neki civilni razpravi je bil kot priča zaslišan sobni slikar. Tožiteljev odvetnik ga je vprašal: „Ali ste bili že kdaj v zaporu?"

Slikar: „Da."

Odvetnik: „Glejte, gospodje sodniki, kakšnih prič se poslužuje tožena stranka!"

Predsednik sodnega odbora: „Zakaj ste pa bili v zaporu?"

Slikar: „Dobil sem naročilo, da sem prebelil v zaporu celico, v kateri je sedel odvetnik, ki je osleparil svoje stranke."

Dva soseda. Debeluhar je nekoč srečal znanca, ki je imel zelo krive noge. Potreplja je po rami: „Bratec, ti pa jezdiš sod."

Krivonožec pa potreplja debeluharja po trebuhu: „Bratec, ti si pa sod požrl."

P * I * S * A * N * O * B * R * A * N * J * E

THADDÄUS TROLL:

O CARINIKIH

Carinik se sestoji iz čepice s senčnikom, prodirljivega röntgenskega pogleda, uniforme, pečatnikov in papirja. Vsak centimeter na cariniku izžareva nezaupanje. Tistim, ki se vozijo preko mejá, povzroča zamudno čakanje, bitje srca in nered, državi pa stroške, ki jih pa, če dobro opravi svojo uradno dolžnost, povrne z obrestmi in obrestnimi obrestmi.

Če ima gospod Schieberle iz Bregenza kaj na Dunaju opraviti in tam kupi nekaj prekajenega lososa (morska riba, op. ur.), ker je za nekaj grošev cenejši kot v domačem kraju, ga bomo pohvalili kot varčnega in preudarnega družinskega očeta. Če pa le nekaj kilometrov vstran v Kreuzlingenu (v Švici) kupi za svoje otroke nekaj tablic čokolade, ker je tam polovico cenejša kot v domačem kraju, potem ni prestopil le švicarske meje, ampak je zagrešil tudi prestopek proti carinski meji ali, kot se izražajo v uradnem jeziku: je zapadel kazni.

Kadar kupimo kaj po ugodni ceni na oni strani meje, s tem ščitimo naš pičli denarni mošnjiček, vendar je takrat carinik tista oseba, ki kaznuje čednost varčnosti in z globo naš mošnjiček neusmiljeno priškrne.

Že dolgo so meje med evropskimi državami le nadležen preostanek minulih časov. So prav tako brez pomena kot slepič. Promet gre veselo preko njih, iz držav je napravil državice, katerih glavna mesta so danes prometno tako povezana in lahko dosegljiva kot nekoč predmestja velikih mest. Evropsko mišljenje, so nam s trudom vtepli v glavo, je odpihnilo meje. Toda gorje, če ne samo mislimo po evropsko, ampak evropsko tudi ravnamo — v brk carinskim pregrajam! Izkaže se, da je politični birokrat močnejši. Carinik je močnejši kot evropska misel, pred katero so ga politični polbogovi postavili. On skrbi, da preostanki srednjega veka ohranijo svojo veljavo.

Oh, če bi se mogli znebiti mejá, bi bili brezmejno srečni. Kajti mož, ki je poceni nakupil stvari na Dunaju, velja za preudarnega. Če pa stori isto v Kreuzlingenu v Švici in se kako izmuzne carinski kazni, pa je falot.

Cariniki živijo od tega, ker so falotje na svetu. To jih druži z državnimi pravdniki in jetniškimi pazniki. Jetniški pazniki se pečajo samo s faloti, ki jim jih izročijo v varstvo. Vsaj doslej je bilo tako, da še ni prišla v veljavo navada, da pri vsaki politični izpremembi ena stran človeštva drugo strpa v zapore in da se te vloge često menjavajo. Državni pravdniki raziskujejo, ali imajo opraviti s faloti ali s poštenjaki. Nasprotno pa smatra carinik v svojem uradnem poslovanju z občinstvom vsakogar že vnaprej za lopova. Carinski poklic vzbuja v svojih pripadnikih kolektivno sumničenje, pri potnikih čez meje pa občutek kolektivne krivde. Prodirljivi röntgenski pogled carinika vzbuja tudi v poštenem človeku občutek slabe vesti.

Cariniku moraš svojo nedolžnost dokazati, da premagaš njegovo nezaupanje. Šele ko je po dolgem in počez, od vrha do tal premetal tvojo prtljago, šele ko je pred prikupno gospodično, s katero si pravkar navezal prijeten razgovor, razgrnil tvoje preluknjane nogavice in strgane spodnje hlače, o katerih ne more ne carinik in ne mlada gospodična vedeti, da so le preostanek iz tvoje vojaške službe in da jih rabiš le kot cunjo za čiščenje čevljev, šele potem se carinik prepriča, da si poštenjak in se umakne, a za seboj pusti nered in prijazni razgovor z mlado damo, ki je prej izgledal toliko obetajoč, je v kali zadušen.

Misli pa so še vedno proste carine. Toda to gotovo samo zato, ker jih ni mogoče carinsko kontrolirati. Drugače bi že davno bili na delu cariniki za misli, da bi pri vsakem potovanju v inozemstvo preiskovali svetovne nazore, ki v deželi niso v rabi ali, kot se reče v jeziku carinikov, niso „v navadi".

Pošten zakonski mož, ki ga žena vedno zasleduje s svojo neupravičeno ljubosumnostjo, si nazadnje poreče: Če že moram trpeti zaradi nezaupanja, hočem od tega vsaj kaj imeti. Misli, da ima končno tudi pravico do tega. Šele nezaupanje ga pripravi k temu, da zaide na stranpota. Podobno se godi tudi poštenemu obmejnemu potniku. Nisem baš varčen človek, tudi prekomernih zločinskih nagonov nimam. Naj bo moja prtljaga še tako carinsko neoporečna (uradno: carine prosta ali nepodvržena carini), mi ob pogledu na carinika začne srce močneje biti. Dobim občutek, kot da sem grešnik, čeprav krščanske knjige običajno govore o mitničarjih (svetopisemski cariniki) in grešnikih v eni sapi. Zato me je nezaupanje carinikov privedlo do tega, da sem postal tihotapec. Če že mora moje srce hitreje biti, potem naj bo to vsaj zato, ker je moj prsni žep podložen z nekaj tablami švicarske čokolade, s parom nylonskih nogavic.

Pred kratkim sem videl gledališko igro Maksa Frischa, v kateri neki državni pravnik, ki se je naveličal svojega uradnega opravila in birokracije, prime za sekiro in se loti posla, ki je precej tuj njegovemu dosedanjemu poklicu, postane namreč morilec iz slepe jeze nad človeštvom na splošno. Njegovi prvi žrtvi sta dva carinika. Pisatelj iz vljudnosti zamolči državljanstvo obeh umorjencev. Maks Frisch je Švicar, toda švicarski cariniki so obzirni in prijateljski, kot da bi bili v službi tujskega prometa. Italjanski cariniki so domači in gostobesedni. Francoski cariniki si nikoli ne upajo zbuditi ženske iz spanja. Še nikdar ni vsiljivi pogled kakega inozemskega carinika prodrl v moje notranje življenje in v notranjost moje prtljage. Na meji Monaka je stal možak, ki je izgledal tako, kot da spada k svečani predstavi „Kneginje čardaša". Njegovo carinsko delovanje je bilo tem, da mi je izkazal častni pozdrav in sicer tako, da je dvignil roko k uradni čepici na glavi.

Zame je zato uganka državljanstvo dveh carinikov, proti katerima je Frischev državni pravdnik dvignil sekiro v slepi morilski strasti. Zaradi sicer skromnega narodnega ponosa pa pesnika tudi o tem ne bi hotel vpraševati.

Limbarski:

ŽIVLJENJE

Bridko se smehlja življenje,
dasi rožice cveto;
tu se krik gorja razlega,
tamkaj ptičice pojó.

Breme trudne rame tlači,
žalost reže do kosti,
tajna moč pa srca jači
in omagane krepi.

Majhni smo in prikovani
z vsem telesom na zemljo.
Kadar smo pa v Bogu zbrani
lahko sežemo v nebo.

Veselimo se življenja,
dokler zgrinja se pomlad,
znojne kapljice trpljenja
nam sladijo trud in sad.

Kako je Bog ustvaril ženo

(Arabska legenda)

V začetku je Bog ustvaril svet, nebo in zemljo ter vse, kar je živega, torej tudi človeka — moža. Ko pa je hotel ustvariti ženo, je videl, da je porabil vse, kar je zanjo potrebno. Stvarnik je bil zato silno žalosten in je dolgo razmišljal, kako bi vendar dal možu življenjsko družico. Končno je zbral vse ostanke stvarjenja in tako ustvaril ženo.

Od meseca je vzel nežnost, od morja globino, od valov nemir, od zvezd trepetanje, od sončnih žarkov toplino, od rose svežost, od vetra šum in od rože vonj, od lilij samozavestnost in od ptičjih kril lahkoto, od zlata sijaj in od diamanta trdoto, od kače zvitost, od martinčka spremenljivost, od leva hrabrost in od vremena izdajstvo, od papige zgovornost in od škorpijona želo. Vse to je zložil v topilnico, da se med seboj zmeša in otrdi. Tako je Bog ustvaril ženo in jo dal človeku-možu.

Pa ni trajalo dolgo, ko je prišel človek pred Boga in se pritožil: „Gospod, žena, ki si mi jo dal, me utruja. Neprestano govori in joka brez razloga. Je nežna in krhka, vsaka malenkost jo zaboli. O, vzemi jo nazaj! Potem bom spet v miru živel!"

Bog se je dobrohotno nasmejal in uslišal človekovo prošnjo.

Ni trajalo dolgo in človek se je zopet pojavil pred prestolom Stvarnika: „Gospod," je pričel tožiti, „brez žene mi je življenje prazno in pusto ter ves svet, ki si mi ga podaril, prava pustinja. Žalosten sem v svoji samoti. Vedno sanjam o njeni pesmi, njenem plesu, o njeni ljubkosti in sladkosti. Poleg nje sem živel življenje brez oblakov, ona je bila balzam mojim ranam in kraljica mojih sanj. O Gospod, usliši me in vrni mi jo!"

In Bog je ponovno uslišal njegovo prošnjo.

A glej, čez nekaj časa se človek zopet prikaže pred Gospodovo obličje, jokajoč in žalostno govoreč: „Gospod, jaz ne razumem več samega sebe. Sedaj mislim, da mi žena prinaša več bridkosti kot radosti."

Tedaj se Bog razjezi in reče: „Pojdi od nje! Ne maram, da te še kdaj vidim pred svojimi očmi."

A človek ves obupan zakliče: „Usliši me, Gospod, jaz ne morem več živeti skupaj z njo!"

Bog pa se nasmeje in odgovori: „Morda ti je res težko živeti z ženo, a vedi, da bo zate veliko teže, če se ji odrečeš."

Tedaj je človek prijel ženo za roko in odšel z njo žalostno govoreč: „Kakšna nesreča me je zadela! Brez žene ne morem več živeti, a življenje z njo mi prinaša toliko bridkosti!"

Ladja morskega roparja

Prevod iz angleščine

(29. nadaljevanje)

Bilo je nekako uro pred nočjo, ko se je ravno pred „Avengerjem" prikazala še ena ladja, ki je bila, kakor se je jasno videlo, fregata. Razbojniki so se prestrašili te nesrečne okoliščine, ker je bilo skoraj gotovo, da je bila to angleška vojna ladja. Videlo se ji je, da je opazila obedve ladji in razvila vsa jadra ter se vsako četrt ure obračala tako, da je ostala vedno enako daleč od obeh. „Enterprise" je tudi spoznala fregato in je začela streljati s svojim velikim topom, dasi ni bila v zadostni bližini „Avengerja", temveč samo da bi zbudila njeno pozornost.

„To je nekoliko nerodno," je opomnil Kajn.

„Prej kakor v eni uri se stemni," je rekel Francisco, „to je edino naše upanje." Kajn je nekoliko trenutkov pomišljal.

„Pripravite veliki top! Tudi mi bomo streljali, Francisco, in razvili ameriško zastavo. To bo fregato na vsak način osupnilo, drugo pa stori noč."

Veliki top „Avengerjev" je bil pripravljen.

„Jaz ne bi streljal z velikim topom," je dejal Francisco, „to bi pokazalo našo moč ter nam ne bi prav nič pomagalo na begu. Ako pa streljamo le z malimi topovi na eni strani, bo fregata spoznala, da je veliki top našega zasledovalca glasnejši od naših malih topov, ter bo morebiti mislila, da je naša ladja res amerikanska."

„Prav res," je odgovoril Kajn, „in ker živi Amerika z vsem svetom v miru, bodo prej imeli našega nasprotnika za razbojniško ladjo. Pustite torej veliki top in pripravite male! Pazite, da bo zastava razločno razvita!"

„Avenger" je začel streljati z malimi topovi, katerih glas so le težko slišali na fregati, veliki top na „Enterprise" pa je grmel nad vodovjem.

Tako je bilo, ko je sonce zatonilo v morje in je tema preprečila, da ladje niso mogle videti druga druge razen s pomočjo ponočnih daljnogledov.

„Kaj naj storimo, kapitan Kajn?" je vprašal Francisco.

„Sklenil sem storiti nekaj zelo drznega. Kreniti hočem naravnost proti fregati, kakor bi iskal pomoči pri njej. Pri tem ji sporočim, da je druga ladja razbojniška, ter jo prosim pomoči. Ako se to posreči, lahko uidemo. Mesec itak ne vzide pred eno uro po polnoči."

„To bo res drzna zvijača. Pomislite pa, kaj bo, ako začne kaj sumiti, ko bomo ob njeni strani?"

„No, potem ji pokažemo pete. Prav nič bi se je ne bal, ako ne bi bilo one druge ladje tukaj."

Eno uro potem, ko se je stemnilo, je bil „Avenger" čisto blizu fregate. Zavijal je svoja jadra bolj polagoma, kakor da bi imel le malo moštva na krovu. In potem, ko je Kajn svojim ljudem ukazal, da se poskrijejo, kolikor je le mogoče, je naravnal svojo ladjo naravnost proti zadnjemu delu fregate.

„Ladja ahoi! Kakšna ladja je to?"

„Eliza" iz Baltimore, ki prihaja iz Kartagene," je odgovoril Kajn, „ladja tam, ki nas zasleduje, je razbojniška. Ali naj pošljem čoln k vam?"

„Ne, samo ostanite blizu nas."

„Da, da," je odgovoril Kajn.

„Obrnite ladjo!" se je glasil slic na fregati in v teku ene minute je fregata izpremenila smer.

V tem času se je „Enterprise" vedno bolj bližala ostalima ladjama. Edvard Templemore in njegovi mornarji so se na vso moč čudili njunemu gibanju. V začetku so že mislili, da so se zmotili ter da ljadja ni razbojniška, potem, da se je moštvo uprlo in vdalo fregati. Edvard je z vsemi jadri in z vso hitrostjo plul proti njima, da zve, kaj je pravzaprav resnica. Kapitan fregate, ki ni izpustil izpred oči „Enterprise", se je enako čudil veliki drznosti domnevne razbojniške ladje.

„Naposled napade še nas!" je dejal prvemu poročniku.

„O tem se ne more nič reči, saj je znano, kakšnega značaja je. Govori se, da ima kakih tristo mož na krovu in mi jih imamo prav toliko. Morebiti pa hoče samo mimo nas pluti, ustreliti enkrat, nato pa pluti dalje."

„Vsekakor bomo imeli topove pripravljene zanjo," je odgovoril kapitan. „Vsakdo na svoj prostor!"

„Enterprise" se je približala fregati ter namerjala pluti okoli njenega zadnjega dela.

„Še vedno ne zavija svojih jader," je dejal prvi poročnik, ko se je prikazala le kabel daleč.

„In polno moštva je na krovu," je rekel poveljnik ter jo opazoval skozi nočni daljnogled.

„Ustrelite enkrat nanjo!" je dejal kapitan. Bum! Dim se je razkadil in jadro na prednjem jadreniku je viselo po strani. Krogla je zadela prednji jadrenik na „Enterprisi" in storila mnogo škode, tako da je bila za nekoliko časa nezmožna za vsako nadaljnjo plovbo.

„Ladja ahoi! Kakšna ladja je to?"

„Ladja njegovega Veličanstva ‚Enterprise'."

„Pošljite takoj čoln sem!"

„Dobro!"

„Možje na krov! Jadra zavijte!"

„Kje pa je druga ladja sedaj?"

„Na oni strani", je odgovoril eden izmed častnikov, ki je kakor ostali obračal vso pozornost na „Enterprise" ter se le malo briga za dozdevnega Amerikanca. Mož pa je odgovoril, ne da bi vedel za resnico, in, ko se je ozrl proti omenjeni strani, ni bilo videti ladje nikjer. Kajn je bil namreč pozorno pazil na to, kaj se je dogajalo med ostalima dvema ladjama. Kakor hitro je fregata ustrelila proti „Enterprisi", je svojo ladjo obrnil, razvil vsa jadra in odplul. S ponočnim daljnogledom je bilo videti njegovo ladjo pol milje daleč. Sedaj šele so spoznali zvijačo. Fregata se je obrnila in razvila jadra, Edvard pa se je vrnil na svojo ladjo, ker ni kazalo, da bi se še dalje mudili zaradi čolna. Toda „Avenger" se je oddaljeval vedno bolj in, ko se je zdanilo, ga ni bilo videti nikjer več.

(Dalje prihodnjič)

Tvrdka Ignaz Koren obnavlja gospodarska poslopja

Ni nam treba na dolgo in široko opisovati tesarskega podjetja KOREN, kajti že ime samo nam pove, kaj predstavlja to podjetje za Podjuno, predvsem v smislu zboljšanja gospodarskih razmer in gradbene obnove južne Koroške. Če se vprašamo, zakaj je tesarsko podjetje KOREN iz Dvora pri Pliberku tako priljubljeno, potem nam odgovor ni težak, ker mora vsak priznati, da predvsem zaradi tega, ker izvršuje tesarska dela solidno in v splošno zadovoljstvo vseh naročnikov. To potrjuje dejstvo, da je imel g. Koren v zadnji gradbeni sezoni ogromno delovnih naročil.

Vasi kakor: Mala ves, Večna ves, Podgora so popolnoma prenovljene od prve do zadnje hiše. Pri Likebu v Šmihelu, t. j. gostilna Loser, je popravil skedenj in hlev, hišo pa v gostilni Šercer.

Nadalje je dobila Breška ves novo obliko in to predvsem Švator, Šmon, Žnidar, Mervič, Kordež, Lesjak, Ulzej, Pajank, Konečnik in Kušter.

V Globasnici je tesarsko podjetje Koren že precej delalo. V zadnjem letu pa je deloma dokončalo še nedovršena popravila, deloma pa postavilo nova gospodarska poslopja in zasebne hiše.

Njegov delokrog pa se ni omejil samo na te kraje, ampak se razprostira tako rekoč po vsej Podjuni. Tudi v Škocijanu je bilo treba pridnih rok in mladih moči, s katerimi tvrdka KOREN nedvomno razpolaga. Celo v Landskron pri Beljaku in v Celovec so ga klicali, kjer so bili izvršitve potrebni večji gradbeni projekti.

Iz tega razvidimo, da se je tesarsko podjetje IGNAC KOREN ne samo zaradi tega, ker je domačin, ampak tudi po dobri in strokovni izvedbi del udomačilo in zasluži vse priznanje. Zato ga priporočamo tudi za naprej vsem tistim, ki imajo še poprave potrebna gospodarska ali druga poslopja.

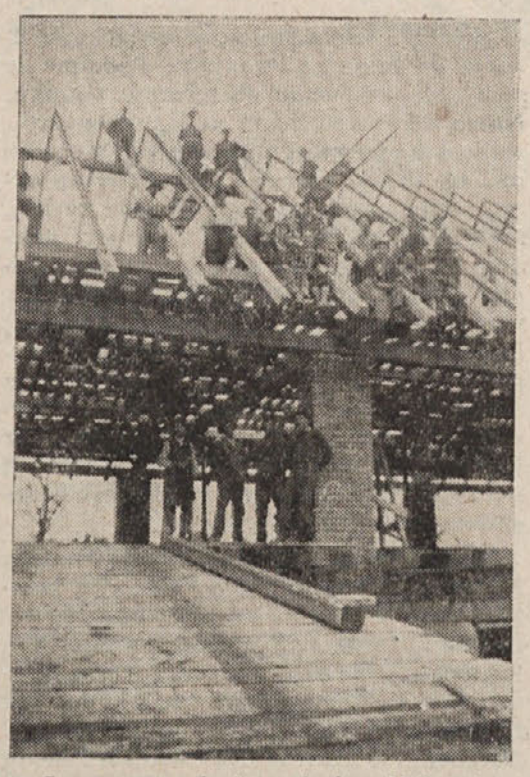

Jamrovo gospodarsko poslopje v Mali vesi

TESARSKI MOJSTER

IGNAC KOREN

DVOR PRI PLIBERKU

se priporoča za vsa tesarska dela

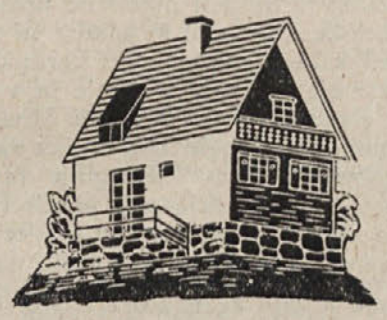

Tržaški Slovenci na Koroškem

(Nadaljevanje s 6. strani)

Preostali nedeljski večer smo kar razposajeno preživeli. Zdelo se nam je škoda v postelji ostati, ko je bilo treba Koroško kmalu zapustiti. Našega petja ni hotelo biti konec. Naše mamice so nas začele opominjati na pozno uro. Pa smo jim začeli kar sproti verze zlagati in peti obenem, da je postalo še prijetneje in bolj veselo. Morda bodo radi tega gosposvetski prebivalci kaj jezni na nas, ko smo jih budili. Pa ne da se pomagati. Čas tja do polnoči je bil še prekratek. Pesem nam je kar sama vrela iz srca. Tako je, ko se brat z bratom sreča. Veselja je čez mero. V naših srcih je bilo navdušenja preko meje.

V ponedeljek zjutraj smo se zbrali v Celovcu v stolnici k skupni službi božji. Potem smo se razkropili po Celovcu. Me smo se podale v Mohorjevo, da si ogledamo prostore, kjer tiskajo Vero in dom, Naš tednik — Kroniko, Mohorjev koledar in druge knjige in liste. Šli smo v muzej, da smo si ogledali knežji kamen in druge zgodovinske znamenitosti. Ogledali smo si še celovškega zmaja in po trgovinah smo si nakupili spominčkov.

Po zadnjem kosilu v Celovcu pa naprej, dalje proti jezerom! Nekaj avtobusov se je ustavilo v Poreč ah ob Vrbskem jezeru, da so se mogli nekateri peljati po vodi do Marijinega Otoka.

Mi smo šli dalje do Osojskega jezera. Tu smo si pa izbrali zabavo po okusu. Nekateri so se podali v vodo, drugi pa na Kanzel. Lep je od tu razgled po Koroški, nekdaj tako zelo slovenski zemlji.

Tam spodaj leži Osojsko jezero, tam zgoraj je grad v razvalinah in tam nekje mora biti „temni stoletni samostan", v katerem je bival dolgih sedem let „Mutec osojski". Tam pri Beljaku se vije Drava proti Rožu. Tam zgoraj je videti kot široka reka dolgo Vrbsko jezero z Marijinim Otokom in Celovcem v ozadju. Tudi Baško jezero smo lepo videli. Pa še eno jezero mora biti tam za Vrbskim. Imena se nisem mogla domisliti. Pravili so mi, da tam ni jezera. Pa sem jim končno le dopovedala, da je Hodiško jezero tam nekje, in niso mi več oporekali. Še smo zrli na polja, na griče, na Karavanke tam zadaj. Težko nam je bilo, ko se je bilo treba od vse te lepote ločiti.

Büromaschinen

Hammer

Klagenfurt

Getreidegasse 5. — Telefon 57-60

Pa je bilo končno le treba spet v avtobus.

In tedaj smo zaklicali: „Zbogom, Koroška!"

Treba je bilo spet domov, spet k morju na Tržaško, kjer je seveda tudi lepo. A nam Primorcem so pa le bolj všeč smrekovi gozdovi in gore, jezera in reke, ravna polja in zeleni travniki in lepe hiše s koničastimi strehami in . . . in prijazni ljudje, tihi Korošci, ki tako lepo pojo. Da, Korošci so nas s svojo pesmijo očarali že tu na Tržaškem. Prisrčna vam hvala za vse: za pesmi, za prijaznost, za gostoljubje! Bog vam povrni! Ne bomo vas pozabili.

Sedaj smo doma, a naše misli, naši pogovori so pri vas, bratje Korošci. Naša želja je, da se v kratkem snidemo. Pridite nas zato kmalu obiskat! Tudi mi pridemo kdaj spet k vam! — Na svidenje!

Primorka

V LURD

1. Na poti v Lurd

V ponedeljek, dne 18. julija 1955 ob en četrt na šest popoldne smo se odpeljali iz Celovca na Solnograško. Posebni vlak je vozil z Dunaja, na katerega smo Korošci prisedli v Schwarzach — St. Veit. Vseh romarjev skupaj nas je bilo 585. Z nami sta bila kardinal Innitzer in graški škof Schoiswohl.

V Lurd!

Peljali smo se preko Švice. V Einsiedeln smo prišli v torek opoldne. Potem smo v skupinah odšli s kolodvora v mesto. Vsaka skupina je bila označena z veliko črko: A, B, C, itd. Naš vodnik je nosil na drogu črko B. A sam ni vedel, kam naj nas pelje. Šaljivo je pripomnil: Če slepec slepca vodi, oba v jamo padeta. V jamo nismo padli. Kajti že je prišlo švicarsko dekle tudi s črko B in nas je peljalo v nam namenjeni hotel. Tu smo najprej odložili v nam določenih sobah svoje stvari, nato je bila južina. Potem odmor do pol štirih popoldne. Ob tej uri smo se zbrali pred mogočno cerkvijo, se razvrstili v procesijo, spredaj duhovniki, nato ostali moški, potem ženske.

Pred milostno podobo Matere božje v cerkvi so že ležali naši bolniki. Nato pridejo menihi benediktinci in zapojo: Salve Regina, Češčena bodi, Kraljica. Nato pridiga, potem ginljive litanije k Mariji — Pomočnici kristjanov. Nato blagoslov in potem v posebni kapeli spovedovanje. Vodnik je pripomnil, naj po možnosti že vsi romarji tukaj v Einsiedeln-u opravijo sv. spoved.

V kapeli je bilo nad 30 spovednic in v dobri uri je bilo že spovedanih 500 romarjev. Seveda, če je kdo opravljal dolgo spoved, je šlo bolj počasi. — Ob osmih zvečer je bil sv. rožni venec.

Cerkev v Einsiedeln-u je veličastna. Tisti, ki so že bili v Marijinem Celju (Maria Zell), so pravili, da je cerkev v Einsiedeln-u še veličastnejša nego ona v Marijinem Celju.

Nekaj posebnega je v Einsiedeln-u panorama Jeruzalema in križanja. Osem let so umetniki to delali. Od tega so bili tri leta v Jeruzalemu samem. Voditelj romanja nam je nujno priporočil, da si panoramo ogledamo. Rekel je, da stane samo 5.—šil., a komur bi bilo žal teh 5.— šil, potem ko si bo ogledal panoramo, dobi teh 5.— šil nazaj. In res ni bilo nekomur žal, da je izdal 5.— šil.

V sredo po sv. mašah (pridigal je graški škof Schoiswohl) smo odpotovali naprej. Vozili smo se med gorami, mimo mnogih jezer in vsem se nam je Švica zelo dopadla. Toda saj gorá in jezer tudi na Koroškem ne manjka!

Zapustili smo Švico in naglo je drvel vlak proti Milanu in nato dalje proti Genovi. Za tiste, ki še nikdar niso videli morja, je bilo nekaj posebnega, ko so prvič zagledali sinjo morsko gladino. Dolgo časa smo se peljali ob morju. V Marsej smo prišli v četrtek ob štirih zjutraj. Delal se je dan. Že od daleč smo zagledali razsvetljeno cerkev in 9 metrski pozlačeni kip Marije — Stražnice (Notre Dame de la Garde) na vrhu stolpa. Odpeljali smo se z avtobusi proti cerkvi Marije-Stražnice. Veličastna cerkev nad mestom je stara le sto let. Nato so bile sv. maše, potem so nam redovnice kar zunaj na prostem pred cerkvijo servirale zajtrk, nato smo si ogledovali mesto in morje pod nami. Dunajski kardinal Innitzer je bil kakor po navadi v najboljšem razpoloženju. Romarji so ga kar oblegali.

Nato smo se z avtobusi odpeljali prav do morja. Valovi so pljuskali ob obrežje, nekateri romarji so si sezuli čevlje in nogavice in so pustili, da so jih oblivali valovi po nogah. Nekateri so tudi nabirali ob obrežju lupine školjk, da jih vzamejo za spomin s seboj.

Zopet smo se usedli na avtobuse in se odpeljali na kolodvor, vstopili v posebni vlak in krenili dalje proti Lurdu!

Ob osmih zvečer (v četrtek) smo se pripeljali v Lurd.

(Dalje prihodnjič)

Skupina evropskih študentk, ki so po enoletnem študiju v Ameriki bile pred povratkom v domovino sprejete pri predsedniku Eisenhowerju. Večina je izkoristila to priliko, da je fotografirala. (AND)

Železniška konferenca tranzitu čez Trst

Kot poročajo iz Beograda, bo od 8. do 11. avgusta v Crikvenici konferenca pristaniške zveze Madžarska—Trst. Konferenci bodo prisostvovali tudi delegati železniških uprav Jugoslavije, Italije in Avstrije. Razpravljali bodo o izdelavi direktnih tarif za prevoz madžarskega blaga čez Trst v prekomorske države. Vprašanje direktnih tarif bodo proučevali tudi na konferenci pristaniške zveze Češkoslovaška—Trst, ki bo od 12. do 15. avgusta v Crikvenici. Pristaniški zvezi Madžarska—Trst in Češkoslovaška—Trst sta bili ustanovljeni l. 1947 z nalogo, da regulirata prevoz blaga teh držav čez Trst v prekomorske države. Po prekinitvi dela sta pristaniški zvezi letos obnovili svojo delavnost na podlagi soglasnosti med vladama Madžarske ter Češkoslovaške ter tržaškimi oblastmi.

JOH.

VÖLKER-MÖBEL

CELOVEC — KLAGENFURT

VILLACHER RING 45-47

Spalnice in jedilnice.

Kuhinje, divani, naslanjači — vse v bogati izbira in tudi na obroke in kreditne pole

Trgovina z lesom in stavbenim materijalom

Johann Žagar

Celovec — Klagenfurt, Rampenstrasse 15

Nakup lesa na steblu zamenjava za stavbeni materijal plača najvišje cene.

Parfümerie Hans Oswald

KLAGENFURT — CELOVEC, PARADEISERGASSE NR. 6

je vodilna v svoji stroki na Koroškem. — Vse za gledališče: šminke, puder, mastiks

„GANZ"-ELEKTROWERKSTÄTTEN IN TEHNIČNA PISARNA

ING. F. DULLNIG

CELOVEC — KLAGENFURT Pischeldorfer Strasse 4, — Telefon 58-22

Gradba elektrarn, daljnovodov, krajevnih mrež in tranfsormatorjev — inštalacije vseh vrst —

POPRAVILA Prodaja in zamenjava električnih strojev

DOBAVA električnega orodja, motorjev žic, raznovrstnega materijala, ogljenih ščeti itd.

POJASNILA IN NAČRTI